

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆ ՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ

Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ, Մ. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

ԶՐՈՒՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ԱՆ ԳԼԵՐԵՆ

Արտակարգ իրավիճակների նախարարության
աշխատակիցների համար

Երևան
Հեղինակային հրատարակություն
2013

A. HAYRAPETYAN, M. ARAKELYAN

PHRASE BOOK

ARMENIAN–ENGLISH

For the Workers of the Ministry
of Emergency Situations of RA

YEREVAN
COPYRIGHT EDITION
2013

ՀՏԴ 809.198.1:802.0:351/354(076.3)
ԳՄԴ 81.2Հ+81.2Անզլ+67.99(2)1գ2
Հ300

Զրուցարանը քննարկել և տպագրության են երաշխավորել՝

- ԵՊՀ միջմշակութային հաղորդակցության անգլերենի ամբիոնը.
ամբիոնի վարիչ՝ ք.գ.դ., դոցենտ Շուշանիկ Պարոնյան
- ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի լեզուների և հասարակագիտական առարկաների ամբիոնը.
- ՀՀ ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիան:

Պաշտոնական գրախոս՝ Նաիրա Մարտիրոսյան

ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի անգլիական բանասիրության ամբիոնի ախտենտ

Հայրապետյան Ա.

Հ300 Զրուցարան: Հայերեն–անգլերեն: Արտակարգ իրավիճակների նախարարության աշխատակիցների համար/Ա. Հայրապետյան, Մ. Առաքելյան.— Եր.: Հեղ. հրատ., 2013.— 104 էջ + 24 էջ կավճ. ներդիր:

Զրուցարանը նախատեսված է ԱԻՆ բոլոր աշխատակիցների համար: Այն կարող է ծառայել նաև որպես օժանդակ ձեռնարկ ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայի ուսանողների համար:

Զրուցարանը կարող է օգտակար լինել նաև նրանց, ովքեր նպատակ ունեն խորացնելու անգլերենի իրենց գիտելիքները:

ՀՏԴ 809.198.1:802.0:351/354(076.3)
ԳՄԴ 81.2Հ+81.2Անզլ+67.99(2)1գ2

ISBN 978–9939–0–0737–3

© Հայրապետյան Ա., 2013

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ահազանգ	9
Emergency Call	
Հրդեհ	13
Fire	
Երկրաշարժ	18
Earthquake	
Ջրհեղեղ և նավաբեկություն	22
Flood and Shipwreck	
Քիմիական վարակում	24
Chemical Contamination	
Վթար	26
Accident	
Տարահանում	33
Evacuation	
Որոնողափրկարարական աշխատանքներ	35
Search and Rescue Operations	
Հոգեբանական աջակցություն	37
Psychological Support	
Կարգադրություններ	39
Commands	
Առաջին բուժօգնություն	43
First Aid	
1. Տուժածներին հաճախ տրվող հարցեր	43
Common Questions to Casualties	
2. Տեղեկություն ստանալը	44
Getting Information	
3. Առաջին բուժօգնության ցուցաբերում	46
Giving First Aid	
Հեռախոսազանգ	51
Phone Call	
ԱԻՆ ստորաբաժանումներ	56
MES Subdivisions	
Արտակարգ իրավիճակների նշաններ	57
Emergency Signs	
Ահաբեկչություն	57
Terrorism	

Օդանավակայանում.....	60
At the Airport	
Հարցաթերթ	63
Questionnaire	
Փրկարարական ծառայության կոչումներ	67
Rescue service ranks	
Հաղորդակցություն	68
Communication	
1. Լեզու	68
Language	
2. Ծանոթություն	70
Acquaintance	
3. Համաձայնություն, անհամաձայնություն	73
Agreement, Disagreement	
4. Ներողություն	74
Apology	
5. Փոխըմբռնում.....	75
Mutual Understanding	
6. Ընդհանուր արտահայտություններ	75
Common Expressions	
7. Ընդհանուր և հաճախություն	76
Congratulation and Compliment	
Ժամանակ	78
Time	
1. Օրվա ժամերը	78
Time of the Day	
2. Շաբաթվա օրերը.....	79
Days of the Week	
3. Ամիսներ	81
Months	
Չափ ու քանակի միավորներ, թվականներ, դրամական միավորներ.....	82
Units of Measurement, Numbers, Units of Currency	
1. Կշռի և երկարության միավորներ.....	82
Units of Weight and Length	
2. Քանակական և դասական թվականներ.....	82
Cardinal and Ordinal Numbers	
3. Դրամական միավորներ	86
Units of Currency	

Բառացանկ	87
Glossary	
1. Վտանգավոր դյուրավառ նյութեր	87
Hazardous Flammable Materials	
2. Տնային սարքավորումներ	88
Household Appliances	
3. Հրդեհի կանխարգելման և անվտանգության համակարգեր	91
Fire Prevention and Security Systems	
4. Շենքերի և շինությունների տեսակները	92
Types of Buildings	
5. Տան կառուցվածքը	95
House Structure	
6. Բնական արտակարգ իրավիճակներ	96
Natural Emergencies	
7. Տեխնոգեն արտակարգ իրավիճակներ	98
Technogenic Emergencies	
8. Մարմնի մասեր	100
Body Parts	
Լոնդոնի տեսարժան վայրեր	
The Sights of London	
Հայաստանի տեսարժան վայրեր	
The Sights of Armenia	

ՆԱԽԱԲԱՆ

Անի Հայրապետյանի և Մարիամ Առաքելյանի «Արտակարգ իրավիճակների նախարարության աշխատակիցների համար» զրուցարանը ներառում է թեմատիկ ենթագլուխներ, որոնցում համակարգված և բավականին մաքուր ներկայացված են այն բոլոր բառերն ու արտահայտությունները, որոնք անհրաժեշտ են փրկարարական աշխատանքները Հայաստանում և Հայաստանից դուրս կազմակերպելիս և առաջին օգնություն ցուցաբերելիս օպարերկրացիների հետ հաղորդակցվելու համար:

Յուրաքանչյուր թեմային համապատասխան տրված են կայուն արտահայտություններ և դրանց համարժեք թարգմանությունները: Անգլերեն բոլոր բառերն ու արտահայտություններն ուղեկցվում են հայերեն գրադարձություններով, որը հնարավորինս լուծում է ճիշտ արտասանության խնդիրն այն անձանց համար, ովքեր վաղ են տիրապետում կամ ընդհանրապես չեն տիրապետում անգլերենին:

Վերջում հայերենով և անգլերենով ներկայացված են նյութեր Հայաստանի և Լոնդոնի տեսարժան վայրերի մասին: Նպատակն այն է, որ ԱԻՆ աշխատակիցը կարողանա օպարերկրյա գործընկերներին կամ ցանկացած զբոսաշրջիկի համառոտ տեղեկություն հայտնել մեր երկրի առավել հայտնի պատմական վայրերի և հուշակոթողների մասին, իսկ եթե առիթ ունենա մեկնելու Լոնդոն, տեղեկացված լինի քաղաքի տեսարժան վայրերի մասին:

Զրուցարանը նախատեսված է ԱԻՆ բոլոր աշխատակիցների համար: Այն կարող է ծառայել նաև որպես օժանդակ ձեռնարկ ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիայի ուսանողների համար:

Զրուցարանը կարող է օգտակար լինել նաև բոլոր նրանց, ովքեր նպատակ ունեն խորացնելու անգլերենի իրենց գիտելիքները:

Այս մասնագիտական զրուցարանն առաջին փորձն է՝ ներկայացնելու այն բոլոր հնարավոր բառերն ու արտահայտությունները, որոնք կարող են կիրառվել ԱԻՆ աշխատակիցների կողմից օպարերկրացիների հետ շփման ընթացքում, ուստի կարծում ենք, որ այն ջերմ ընդունելությամբ կարժանանա:

ԱՀԱՉԱՆԳ EMERGENCY CALL

Արտակարգ իրավիճակների օպերատորը լսում է	Emergency operator speaking	<i>Բանճընսի օփրրէյթը սփիքինգ</i>
911 ծառայությունը լսում է	Nine one one	<i>Նայն ուան ուան</i>
Դիսպետչերը լսում է	Dispatcher speaking	<i>Դիսիէտչը սփիքինգ</i>
Ի՞նչ խնդիր կա	What's the problem?	<i>Ուօզ դը փրօբլըմ</i>
Ի՞նչ է պատահել	What has happened ?	<i>Ուօթ հէզ հէփընդ</i>
Իմ հարևանի տանը հրդեհ է բռնկվել	My neighbour's house is on fire	<i>Մայ նէյբըզ հաւուս իզ օն ֆա 'յը</i>
Ես մի կին/ մի մարդ եմ գտել փողոցում ուշագնաց վիճակում	I have found a woman/a man unconscious in the street	<i>Այ հէվ ֆաւունդ ը վումըն / ը մէն անքօնշըս ին դը սթրիթ</i>
Ես մատս կտրել եմ	I have cut my finger	<i>Այ հէվ քայթ մայ ֆինգը</i>

Վթառ է եղել	There has been an accident	<i>Դէր հէզ բին ըն էքսիդընթ</i>
Ճանապարհատրանսպորտային պատահար է տեղի ունեցել	There has been a traffic accident	<i>Դէր հէզ բին ը թրէֆիք էքսիդընթ</i>
Երկու մեքենա այրվում են	Two cars are on fire	<i>Թու քւգ առ օն ֆայր</i>
Ռումբի մասին ահազանգ է եղել	There has been a bomb alert	<i>Դէր հէզ բին ը բօմ ըլլթ</i>
Մեծ պայթյուն է եղել	There has been a big explosion	<i>Դէր հէզ բին ը բիգ իքսպլօուժի</i>
Ինձ սպառնացել են դանակով •ատրճանակով	I was threatened with a knife • a gun	<i>Այ ուօզ թրէթընդ ուիդ ը նայֆ •ը գաւն</i>
Ինձ ծեծել են	I was mugged	<i>Այ ուօզ մւգդ</i>
Ինձ կողոպտել են	I was robbed	<i>Այ ուօզ ռօբդ</i>
Ես մոլորվել եմ	I am lost	<i>Այ ըմ լօսթ</i>
Իմ երեքամյա դուստրը (որդին) կորել է	My three-year-old daughter (son) is missing	<i>Մայ թրի-իը-օուդ դօթը (սաւն) իզ միսինգ</i>
Մի երեխա փակված է մնացել ավտոմեքենայի մեջ	A baby is locked inside the car	<i>Ը բէյբի իզ լօքթ հիսայդ դը քաւ</i>

Վերելակը փչացել է	The elevator is out of order	<i>Դի էլիվեյթը իզ անութ ըվ օդը</i>
Մի մարդ ընկել է վերելակի հորանը	A person has fallen into the elevator shaft	<i>Ը փընս հէզ ֆօլընս ինթը դի էլիվեյթը շաֆթ</i>
Մարդ է խեղդվում	A person is drowning	<i>Ը փընս իզ դրանունինզ</i>
Նավ է շրջվել	A boat capsized	<i>Ը բոութ քէփսայզդ</i>
Նավ է խորտակվում	A ship is being wrecked	<i>Ը շիփ իզ բիինզ ըէթթ</i>
Տանիքը փուլ է եկել	The roof collapsed	<i>Դը ընֆ ըրլէփսթ</i>
Կառույցը (շենքը) փուլ է եկել	The structure (the building) has collapsed	<i>Դը սթրաւքը (դը բիլդինգ) հէզ ըրլէփսթ</i>
Ո՞րն հասցեում է տեղի ունեցել արտակարգ իրավիճակը	What's the address of the emergency?	<i>Ուոզ դի ըդրէս ըվ դի իմըջընսի</i>
Նալբանդյան ..., բն.	It's Nalbandyan ..., app.	<i>Իզ Նալբանդյան, ըփանթմընթ</i>
Դուք դ՞ր հեռախոսահամարից եք զանգահարում	What's the telephone number you are calling from?	<i>Ուոզ դը թէլիֆօնս նանթը յու սը ըօլինգ ֆրօմ</i>

Դուք տուժածի հետ եք	Are you with the victim?	<i>Ար յու ուիդ դը վիքթիմ</i>
Վիրավոր կա՞	Is anyone hurt ?	<i>Իզ է՛սիուան հըրթ</i>
Տուժածը քանի տարեկան է	How old is the victim?	<i>Հանու օուդդ իզ դը վիքթիմ</i>
Տուժածը գիտակից վիճակում է	Is the victim conscious?	<i>Իզ դը վիքթիմ քո՛նշըս</i>
Մի՛ շարժեք տուժածին	Make sure not to move the victim	<i>Մէք շու՛ը նօթ թու մու՛վ դը վիքթիմ</i>
Մնացե՛ք տուժածի հետ մինչև շտապօգնության գալը	Stay with the victim until the ambulance arrives	<i>Սթէյ ուիդ դը վիքթիմ անթիլ դի էմբյուլընս ըրանյվզ</i>
Մի՛ կախեք լսափողը	Don't hang up	<i>Դօնըթ հէնզ աի</i>
Իսնդրում եմ մնալ կապի մեջ	Hold the line, please	<i>Հօուդդ դը լայն, փիլիզ</i>
Հանգստություն՝ն պահպանեք Հանգստացե՛ք Խուճապի մի՛ մատնվեք	Stay calm Calm down Don't panic	<i>Սթէյ քան Քան դանուն Դօնըթ փէ՛սիք</i>
Շտապե՛ք, իսնդրում եմ	Hurry up, please	<i>Հանրի աի, փիլիզ</i>
Փրկարաններ ուղարկեք	Send rescuers	<i>Սէնդ րէսքյուրզ</i>

Շտապօգնությունը ճանապարհին է	The ambulance is on the way	<i>Դի էմբյուլընս իզ օն դը ուէյ</i>
Փրկարաները գալիս են	The rescuers are coming	<i>Դը ըէսքուրըզ սի քանիսզ</i>

ՀՐԴԵՀ

FIRE

Իմ տանը հրդեհ է բռնկվել	My house is on fire	<i>Մայ հսնուս իզ օն ֆա՛յը</i>
Մեքենա է այրվում	A car is on fire	<i>Ը քսի իզ օն ֆայը</i>
Գազի պայթյուն է տեղի ունեցել	There has been a gas explosion	<i>Դէր հէզ քին ը զէս իքսիզոնժս</i>
Ինչ-որ մեկը հրկիզել է իմ մեքենան	Someone has set fire to my car	<i>Սսնուսն հէզ սէթ ֆայը թու մայ քսի</i>
Խոհանոցում փոքրիկ հրդեհ է բռնկվել	A small fire has started in the kitchen	<i>Ը սնօլ ֆայը հէզ սթասիդ ին դը քի՛չին</i>
Տանը (շենքում) մարդ կա՞	Is there anyone in the house (in the building)?	<i>Իզ դէր է՛նիուսն ին դը հսնուս (ին դը քի՛դիսզ)</i>

Ներսում մարդ կա՞մ	Is there anyone inside?	<i>Իզ դէր է՛նհոուան ինսայդ</i>
Ներսում մնացած մարդ կա՞մ	Is there anyone left inside?	<i>Իզ դէր է՛նհոուան լէֆթ ինսայդ</i>
Որտե՞ղ եք	Where are you?	<i>Ուէր ար յու</i>
Որտե՞ղ է նա	Where is he/she?	<i>Ուէր իզ հի / շի</i>
Ո՞ր հարկում է նա	What floor is he/she on?	<i>Ուօթ ֆլօ իզ հի/շի օու</i>
Բոլորը դրսում են	Is everyone out?	<i>Իզ է՛վրհոուան սույթ</i>
Ներսում ընտանի կենդանիներ կա՞ն	Are there pets inside?	<i>Ար դէր փէց ինսայդ</i>
Որտե՞ղ է այրվում	Where is the fire?	<i>Ուէր իզ դը ֆայր</i>
Գազի արտահոսք կա՞մ	Is there a gas leak?	<i>Իզ դէր ը գէս լիք</i>
Որևէ մեկը վիրավոր է	Is anyone hurt?	<i>Իզ է՛նհոուան հըրթ</i>
Դուք այրվել եք • կրակից • գոլորշու՞ց • քիմիական նյութերից	Were you burnt by • fire? • steam? • chemicals?	<i>Ուէր յու բընյթ բայ • ֆայր • սթիմ • քէմիքըլզ</i>
Կարո՞ղ եք նորմալ շնչել	Can you breathe normally?	<i>Քէն յու բրիդ նօմըլի</i>

Դրսում մնացեք	Stay outside	<i>Մթէյ ւնութասայդ</i>
Մի՛ մտեք այրվող շինություն	Don't enter the burning building	<i>Դօննթ է՛նթը դը բընհնգ բիլդինգ</i>
Որտե՞ղ է • մոտակա հիվանդանոցը • ոստիկանության բաժանմունքը • դեղատունը • բուժկետը	Where is the • nearest hospital? • police station? • pharmacy? • first-aid post?	<i>Ուէր իզ դը • նիըրիսթ հօսպիթըլ • փըլիս սթէյշն • ֆանդրի • ֆրսթ-էյդ փոստթ</i>
Կարո՞ղ եմ ձեզ օգնել	Can I help you?	<i>Թէն սյ հէլփ յու</i>
Կարո՞ղ եք ինձ օգնել	Can you help me?	<i>Թէն յու հէլփ մի</i>
Ո՞վ կարող է առաջին բուժօգնություն ցույց տալ	Who can give first aid?	<i>Հու քէն գիվ ֆրսթ էյդ</i>
Որտեղի՞ց կարող եմ զանգել	Where can I phone?	<i>Ուէր քէն սյ ֆօնս</i>
Կարո՞ղ եմ օգտվել ձեր հեռախոսից	Can I use your phone?	<i>Թէն սյ յուզ յօ ֆօնս</i>
Ձեզ հետ մարդ կա՞	Is there anyone with you?	<i>Իզ դէր է՛նիուան ուիդ յու</i>

<p>Այո՛, պարո՛ն, իմ</p> <ul style="list-style-type: none"> • եղբայրը • քույրը • հայրը • մայրը • տատիկը • պապիկը 	<p>Yes, sir, my</p> <ul style="list-style-type: none"> • brother • sister • father • mother • grandmother • grandfather 	<p><i>Յէս, սը, մայ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • բրա՛նդը • սիսթը • ֆա՛նդը • մա՛նդը • գրէ՛նամայրը • գրէ՛սֆայրը
<p>Դուք մենակ եք</p>	<p>Are you alone?</p>	<p><i>Ար յու ըլո՛նն</i></p>
<p>Դուք գիտե՞ք՝ հրդեհն ինչից է բռնկվել</p>	<p>Do you know what caused the fire?</p>	<p><i>Դու յու նօսու ուօթ թօզդ դը ֆայրը</i></p>
<p>Շնչելու սարքը դրե՞ք</p>	<p>Put on the breathing apparatus</p>	<p><i>Փութ օն դը բրիդի՛նգ էփրրէ՛յթըս</i></p>
<p>Հակազագը հագե՞ք</p>	<p>Put on the gas mask</p>	<p><i>Փութ օն դը գէս մա՛սք</i></p>
<p>Տեղափոխե՞ք մարդկանց ապահով տեղ</p>	<p>Move people to a safe zone</p>	<p><i>Մու՛վ փիփի թու ը սէյֆ զօնն</i></p>
<p>Որտե՞ղ է</p> <ul style="list-style-type: none"> • վթարային ելքը • կրակմարիչը • արտակարգ իրավիճակների հեռախոսը • վթարային շարժասանդուղքը 	<p>Where is</p> <ul style="list-style-type: none"> • the emergency exit? • the fire extinguisher? • the emergency telephone? • the emergency ladder? 	<p><i>Ուէր իզ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • դի իմը՛ջընսի էքսիթ • դը ֆայր իքսթինգուիշը • դի իմը՛ջընսի թէլիֆօնն • դի իմը՛ջընսի լէդը

Հետևե՛ք ինձ	Follow me	<i>Ծօյօնս մի</i>
Ա՛յս կողմ խնդրեմ	This way, please	<i>Դիս ուէյ, փյիհ</i>
Բարձրացե՛ք վերև	Go upstairs	<i>Գօնս ասիսթէրզ</i>
Իջե՛ք ներքև	Go downstairs	<i>Գօնս դասունսթէ՛րզ</i>
Վթարային ելքը	The emergency exit is	<i>Դի իմհընսսի էքսիթ իզ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • այնտեղ է • աջ կողմում է • ճախ կողմում է 	<ul style="list-style-type: none"> • over there • on the right • on the left 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>օնսվը դէր</i> • <i>օնս դը րայթ</i> • <i>օնս դը լէֆթ</i>
Շենքում երեխա կա	There is a child in the building	<i>Դէր իզը չայրդ ինս դը բիդդինզ</i>
Այրվող շենքում քնած մարդ կա	There is a sleeping person in the burning building	<i>Դէր իզը սիսիինզ փրնսնս ինս դը բընինզ բիդդինզ</i>
Փակե՛ք դուռը	Shut the door	<i>Շասթ դը դօ</i>
Ցատկե՛ք ներքև	Jump down	<i>Չասնի դասունս</i>
Պատուհանից մի՛ ցատկեք Մենք ձեզ կօգնենք իջնել	Don't jump out of the window. We will help you go down	<i>Դօնսթ Չասնի սնսթը վ դը նիհնթօնս: Ուի նիլ հէլփ յու գօնս դասունս</i>
Հանգցրե՛ք կրակը	Put out the fire	<i>Փուրթ սուրթ դը ֆայր</i>

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ EARTHQUAKE

Երկրաշարժը տեղի է ունեցել յոթն անց քսանհինգ րոպեին	The earthquake took place at twenty-five minutes past seven	<i>Դի ըրթրուէյթ թուք փլէյս ըթ թուէնթի ֆայլ մինսից փասթ սէվըն</i>
4.1 մագնիտուդ երկրաշարժ էր	It was an earthquake of magnitude 4.1	<i>Ըթ ուօզ ըն ըրթրուէյթ ըվ մէգնիթյուդ ֆօ փօինթ ուա՛ն</i>
Էպիկենտրոնը գտնվում է Բահրեյնից 45 կմ հյուսիս-արևելք (հարավ-արևմուտք)	The epicenter is 45 km north-east (south-west) of Bahrain	<i>Դի էպիսէնթը իզ ֆօթի ֆայլ քիլըմիթըզ նօթ-իսթ (սանութ-ուէսթ) ըվ Բարէյն</i>
Հիպոկենտրոնի խորությունը 320 կմ է	The hypocenter depth is 320 km.	<i>Դը հայպօսէնթը դէպթ իզ թրի հա՛նտրիդ էնդ թուէնթի քիլըմիթըզ</i>
Շենքը փլուզման վտանգի տակ է	The building is in danger of collapsing	<i>Դը քիլդիսզ իզ ին դէյնջը ըվ քըլէփսինզ</i>
Հեռացե՛ք վտանգավոր շրջանից	Leave the dangerous zone	<i>Լիվ դը դէյնջըրըսզ զօնն</i>

Հեռացնք շենքից	Leave the building	<i>Լիվ դը բիլդինգ</i>
Մի՛ մտեք այրվող շենք	Don't enter the burning building	<i>Դոն'տ Էնթը դը բընինգ բիլդինգ</i>
Քանի՞ մարդ կար	How many people were there	<i>Հաու մէնի փիսիլ ուէր դէր</i>
• շենքում	• in the building?	• <i>իւ դը բիլդինգ</i>
• առաջին հարկում	• on the ground floor?	• <i>օւ դը գրաունդ ֆլօ</i>
• երկրորդ հարկում	• on the first floor?	• <i>օւ դը ֆրաթ ֆլօ</i>
Շենքում մնացած մարդ կա՞	Are there any people left in the building ?	<i>Ար դէր Էնի փիսիլ լէֆթ իւ դը բիլդինգ</i>
Այստեղ մարդ կա՞	Is there anybody here?	<i>Իզ դէր Էնիբըդի հիը</i>
Որևէ նշան գնյց սվեք	Give a sign	<i>Գիվ ը սայն</i>
Թակնք	Knock	<i>Նօք</i>
Ես այստեղ եմ	I am here	<i>Այ ըմ հիը</i>
Որտեղ եք	Where are you?	<i>Ուէր ար յու</i>
Աղյուսի տակ եմ	I am under the brick	<i>Այ ըմ սն'դը դը բրիք</i>
Պատի հետևում եմ	I am behind the wall	<i>Այ ըմ բիհայնս դը ուոլ</i>

Ես ոչինչ չեմ տեսնում	I can't see anything	<i>Այ քէնթ սի է'նիթիսգ</i>
Այլևս չեմ կարող շնչել	I can't breathe any more	<i>Այ քէնթ քրիդ է'նի մՕ</i>
Ես ձեզ տեսնում եմ	I see you	<i>Այ սի յու</i>
Առաջ (հետ, դեպի վեր, դեպի վար) շարժվեք	Move forward (backward, up, down)	<i>Մու'վ ֆՕնուդդ (քէքուդդ, սսի, դսուն)</i>
Հեն նայեք	Look back	<i>Լուք քէք</i>
Չեմ կարող շարժվել	I can't move	<i>Այ քէնթ մու'վ</i>
Քանի մարդ է մնացել փլատակների տակ	How many people are trapped ?	<i>Հասու մէնի փիփիլ ս թրէփթ</i>
Իմ որդին մնացել է փլատակների տակ, օգնեք նրան	My son is trapped, help him	<i>Մայ սսն իզ թրէփթ, հէլի հիս</i>
Երեսուն հոգի մնացել են փլատակների տակ	Thirty people are trapped	<i>Թրիթի փիփիլ ս թրէփթ</i>
Ձեր մարմնի որ մասն է սեղմված	What part of your body is clutched?	<i>Ութ փսնթ ըվ յՕ բՕդի իզ քլսնթ</i>
Իմ թևը (ոտքը, գլուխը) սեղմված է	My arm (leg, head) is clutched	<i>Մայ սսն (լէգ, հէդ) իզ քլսնթ</i>

Տվե՛ք ինձ ձեր աջ (ձախ) ձեռքը	Give me your right (left) hand	Գի՛վ մի յո՛րայթ (լէ՛ֆթ) հէ՛նդ
Բարձրացրե՛ք ձեր աջ (ձախ) ձեռքը	Raise your right (left) hand	Բէ՛յգ յո՛րայթ (լէ՛ֆթ) հէ՛նդ
Ինձ պարան՛ տվե՛ք	Give me a rope	Գի՛վ մի ը ը՛ ը՛օուի
Վերցրե՛ք պարանը	Take the rope	Թէ՛յք դը ը՛օուի
Մագլցե՛ք պարանով	Climb the rope	Քլայ՛ մ դը ը՛օուի
Բարձրացրե՛ք ձեր աջ (ձախ) ոտքը	Raise your right (left) leg	Բէ՛յգ յո՛րայթ (լէ՛ֆթ) լէ՛գ
Սողացե՛ք	Crawl	Քրո՛լ
Թեքվե՛ք աջ	Turn right	Թը՛ն րայթ
Թեքվե՛ք ձախ	Turn left	Թը՛ն լէ՛ֆթ
Ձեր կողքին կան տուժածներ	Are there any casu- alties close to you?	Ար դէր էսի քէ՛ժյուրլթիգ քլօու թու յու
Փլատակների մեջ ձայներ լսեցի՞ք	Did you hear any voices in the debris?	Դիդ յու հիը էսի վո՛սիգ ին դը դէբրի
Փրկարար ուղղաթի՛ն ուղարկե՛ք	Send a rescue heli- copter	Սէնդ ը ը՛սքյու հէ՛լիքօսիթը
Արտակարգ դրույթի՛ն հայտարարե՛ք	Declare a state of emergency	Դիքլէ՛ր ը սթէյթ ըվ իմըջընսի

ՋՐ ՀԵՂԵՂ ԵՎ ՆԱՎԱԲԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

FLOOD AND SHIPWRECK

Օգնեցե՛ք: Մենք սուզվում ենք	Help! We are sinking	Հէ՛լփ ! Ուի աք սի՛սքիսգ
Նավի մեջ ջուր է լցվում	The boat is flooding	Դը բ՛օուք իգ ֆրա՛դիսգ
Զբոսանավը վտանգված է	The yacht is in distress	Դը յօթ իգ ին դիսթրէ՛ս
Զբոսանավն այրվում է	The yacht is on fire	Դը յօթ իգ օն ֆայ՛ը
Դո՛ւրս եկե՛ք գբոսանավից	Leave the yacht	Լի՛վ դը յօթ
Հագե՛ք փրկարարական բաճկոնը	Put on the life jacket	Փո՛ւթ օն դը լայֆ ջէ՛քիթ
Վախենում եմ: Չեմ կարող լողալ	I am scared. I can't swim	Այ ըմ սքէ՛ ըդ: Այ քէ՛նթ սուիմ
Ջուրն աղի է, դուք չեք խեղդվի	The water is salty, you will not drown	Դը ու՛օթը իգ սօլթի, յու ուիլ չսօթ դրա՛ունն
Որտե՛ղ է սանդուղքը	Where is the ladder?	Ուէր իգ դը լէ՛դը
Օգնեցե՛ք, ես խեղդվում եմ	Help, I am drowning	Հէ՛լփ, ալ ըմ դրա՛ուննիսգ

Բռնե՞ք ձեռքս	Grab my hand	<i>Գրե՛ք մայ հէ՛նդ</i>
Մի՛ հանձնվեք	Don't give up	<i>Դօնւ՛նք գիվ աւի</i>
Մի մարդ խեղդվել է	A person has drowned	<i>Ը փր՛սն հէզ դրս՛ունդ</i>
Որտե՞ղ է նա խեղդվել	Where has he/she drowned?	<i>Ուէ՛ր հէզ հի/շի դրս՛ունդ</i>
Այնտեղ	Over there	<i>Օուվը դէը</i>
Երբ է նա խեղդվել	When has he/she drowned ?	<i>Ուէ՛ն հէզ հի/շի դրս՛ունդ</i>
Տասը րոպե առաջ	Ten minutes ago	<i>Թէ՛ն մինից ըգօ՛ւ</i>
Քանի՞ մարդ կա նավի մեջ	How many people are there on board?	<i>Հասու մէ՛նի փիփիլ ար դէր օն բօ՛ղ</i>
Կա քսան կին, տասնհինգ տղամարդ և յոթ երեխա	There are twenty women, fifteen men and seven children	<i>Դէր ար թուէ՛նթի ուիմին, ֆիֆթին մէ՛ն էնդ սէվս չիլդրըն</i>
Բռնե՞ք պարանի ծայրից	Grab the end of the rope	<i>Գրե՛ք դի էնդ ըվ դը ըօնսի</i>
Չեմ կարող բռնել	I can't get it	<i>Այ քէնք գէթ իթ</i>
Չեմ կարող այդքան ձգվել	I can't reach that far	<i>Այ քէնք ըիչ դէթ ֆս՛</i>

Մենք օգնության կարիք ունենք	We need assistance	<i>Ուի նիդ ըսիսթընս</i>
Մեր պաշարները սպառվում են	Our supplies are running out	<i>Մուը սրիլայգ սի սանինգ սուրթ</i>
Փրկարար նավեր ուղարկեք	Send rescue boats	<i>Սէ՛նդ ըէսքյու բօուց</i>
Փրկարար նավը գալիս է	A rescue boat is on its way	<i>Ը ըէսքյու բօուրթ իզ օն ից ուէյ</i>
Պատրաստվեք տարհանման	Get ready for evacuation	<i>Գէթ ըէդի ֆօր իվէքյուէյջն</i>

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՎԱՐԱԿՈՒՄ *CHEMICAL CONTAMINATION*

Ուշադրություն. շմուղ գազից թունավորման վտանգ կա	Attention! There is a danger of carbon monoxide poisoning (CO)	<i>Ըթէ՛նջն! Դէր իզ ը դէյնջը ըվ բւրբըն մօսթսայդ փօյզընինգ</i>
Ռադիոակտիվ վարակման վտանգ կա	There is a danger of radioactive contamination	<i>Դէր իզ ը դէյնջը ըվ ըէյդիթթիվ ըննթէմինէյջն</i>
Գազի արտահոսք կա	There is a gas leak	<i>Դէր իզ ը գէս լիք</i>
Դուք գազի հոտ զգացի՞ք	Did you smell gas?	<i>Դիդ յու սմէլ գէս</i>

Դուք ծխի հոտ զգացի՞ք	Did you smell smoke?	<i>Դիդ յու սմելլ սմոուք</i>
Հեռացե՛ք տարածքից	Leave the area	<i>Լիվ դի էլըրիր</i>
Չե՛զ հետ ոչինչ մի՛ վերցրեք	Don't take anything with you	<i>Դոնիսթ թեյք է'նիթինգ ուիդ յու</i>
Ամեն ինչ վարակված է	Everything is contaminated	<i>Էվրիթինգ իզ քընթէսինէյթիդ</i>
Փակե՛ք լուսամուտները	Close the windows	<i>Քլոուզ դը ուին'դուուզ</i>
Փակե՛ք դռները	Close the doors	<i>Քլոուզ դը դո՛զ</i>
Գնացե՛ք հավաքատեղի	Go to the assembly point	<i>Գոու թու դի ըսէմբլի փոինսթ</i>
Որտե՞ղ է հավաքատեղիս	Where is the assembly point ?	<i>Ուեր իզ դի ըսէմբլի փոինսթ</i>
Հակազագերը հագե՛ք	Put on the gas masks	<i>Փուրթ օն դը գէս մասքս</i>
Հակազագերը հանե՛ք	Take off the gas masks	<i>Թեյք օֆ դը գէս մասքս</i>
Հետևե՛ք փրկարարի հրահանգներին	Follow the rescuer's instructions	<i>Ֆոլոու դը ըէսքյուերզ ինսթրաւքշընզ</i>
Մենք պետք է ձեզ տարհանենք ավելի ապահով տարածք	We must evacuate you to a safer zone	<i>Ուի մասթ իվէքյուէյթ յու թու ը սէյֆը զօնն</i>

ՎԹԱՐ ACCIDENT

Վթարը տեղի է ունեցել խաչմերուկի վրա	The accident happened at the cross-roads	Դի էքսիդընթ հէփընդ ըթ դը քրո՛սրուց
Ճանապարհատրանսպորտային պատահար է	It's a traffic accident	Իցը թրէֆիք էքսիդընթ
Մի բեռնատար բախվել է ավտոբուսին	A truck crashed into a bus	Ը թրաք քրէշը հնթու ը բաս
Ես մեքենաս պատին (ծառին) եմ խփել	I crashed my car into a wall (a tree)	Այ քրէշը մայ քա՛ հնթու ը ու՛՛ (ը թրի)
Ինքնաթիռն անհետացել է ռադարային էկրանից	The plane has disappeared from the radar screen	Դը փլէյն հէզ դիսըփհըր ֆրու՛ դը ըէյդա սքրին
Ինքնաթիռը պայթել է	The plane has exploded	Դը փլէյն հէզ իքսիլձուդիդ
Ինքնաթիռը բախվել է ժայռի	The plane has crashed into a rock	Դը փլէյն հէզ քրէշը հնթու ը ըօք
Քանի՞ ուղևոր կար ինքնաթիռում	How many passengers were there on board?	Հասու մէնի փէսիցըզ ուէր դէր օն բօդ

Քանի մարդ կար ավտոմեքենայի մեջ	How many people were there in the car?	Հասու մէնի փիփի ուէր դէր ին դը քսի
Ինչպէս է վթարը տեղի ունեցել	How did the acci- dent happen ?	Հասու դիդ դի էքսիդընթ հէփն
Վկաներ կան	Are there any wit- nesses?	Ար դէր էսի ուիթնիսիզ
Դուք ականատէս եք եղել	Were you a wite- ness?	Ուէր յու ը ուիթնիս
Ես ամեն ինչ տեսա և կարող եմ ամեն ինչ նկարագրել	I saw everything and I can describe it	Այ սօ էվրիթիսիզ ընդ այ քէս դիսքրայր իթ
Որտեղ է վարորդը	Where is the driver?	Ուէր իզ դը դրայվը
Ինչպէս էր մեքենան վարում տաքսու վարորդը	How did the taxi- driver drive the car?	Հսու դիդ դը թէքսի դրայվը դրայվ դը քսի
Նա մեքենան վարում էր արագ, բայց շատ զգույշ	He drove the car fast, but very care- fully	Հի դրուսվ դը քսի ֆսսթ բըթ վէրի քէրֆուլի
Դուք արգելակեցի՞ք, երբ ձեր առջև տեսաք մարդկանց	Did you brake when you saw people in front of you?	Դիդ յու բըէյթ ուէն յու սօ փիփի ին ֆրանթ ըվ յու

Ես մեղավոր չեմ դժբախտ պատահարի համար	I did not cause the accident	<i>Այ դիդ նօթ քօզ դի էքսիդընթ</i>
Ես մեղավոր եմ դժբախտ պատահարի համար	I caused the accident	<i>Այ քօզթ դի էքսիդընթ</i>
Կինը հայտնվեց ճանապարհին անսպասելի, և ես չկարողացա արգելակել	The woman ran out on to the road suddenly and I couldn't stop the car	<i>Դը վո՛ւմըն ըէն ւնութ օն թոս դը թոսդ սա՛նդընյի ընդ այ քո՛ւ դնթ սթօփ դը քա՛</i>
Ես ոչինչ չկարողացա անել	I couldn't do anything	<i>Այ քոդընթ դոս է՛նիթինգ</i>
Դուք ի վիճակի չեք վարել	You are not in a fit state to drive	<i>Յոս սը նօթ ին ը ֆիթ սթէյթ թոս դրա՛յվ</i>
Դուք հարբած եք	You are drunk	<i>Յոս սը դրանք</i>
Ես պետք է արձանագրություն կազմեմ պատահարի վերաբերյալ	I must draw up a statement of the accident	<i>Այ մասթ դրօ սաի ը սթէյթմընթ ըվ դի էքսիդընթ</i>
Խնդրում եմ ստորագրել այն	Please sign it	<i>Փլի՛զ սա՛յն իթ</i>
Խնդրում եմ մերենան հետ կանգնեցնել	Please, move back the car	<i>Փլի՛զ, մն՛ւվ բէք դը քա՛</i>
Մերենան ճանապարհից հանեք	Pull the car into the side of the road	<i>Փոյվ դը քա՛ ինթոս դը սայդ ըվ դը ըօուդ</i>

Ազատեք ճանապարհը	Don't block the road	<i>Դճունթ քլօք դը րճուդ</i>
Շարժվեք, մի՛ կանգնեցրեք երթևեկությունը	Move up, don't block the traffic	<i>Մուվ աի, դօնութ քլօք դը թրեֆիք</i>
Խնդրում եմ ուղարկել պետավտոտեսչության մեքենան	Please, send a patrol car	<i>Փլիզ, սէնդ ը փրթրօուլ քու</i>
Կներեք, դուք չեք կարող շարունակել երթևեկությունը	I am sorry. You cannot go on driving	<i>Այ էմ սօրի, յու քէն նօթ գօու օն դրայվինգ</i>
Դուք պետք է մի փոքր սպասեք	You'll have to wait a little	<i>Յուլ հէվ թու ուէյթ ը լիթլ</i>
Խնդրում եմ քարշակով տանել իմ (նրա) մեքենան	Please, take my (his) car in tow	<i>Փլիզ, թէյք մայ (հիզ) քու ին թօու</i>
Տուժողներ կան	Are there any casualties?	<i>Ար դէր էնի քէժյուրլթիզ</i>
Ինչպե՞ս եք ձեզ զգում	How are you?	<i>Հուու այու</i>
Լավ եմ	I am well	<i>Այ էմ ուէլ</i>
Վատ եմ	I am unwell	<i>Այ էմ աւնուէլ</i>
Դուք բժշկական օգնության կարիք ունեք	You need medical aid	<i>Յու նիդ մէդիքըլ էյդ</i>

Ես շտապօգնություն կկանչեմ	I'll call an ambulance	<i>Այլ քոլ ըն էմբյուրնս</i>
Շտապօգնությունն այստեղ կլինի երկու րոպեից	The ambulance will be here in two minutes	<i>Դի էմբյուրնս ուիլ բի հիր ին թոն մինսից</i>
Տուժածին պատգարակի վրա դրեք	Place the victim on the stretcher	<i>Փլէյս դը վիթթիս օն դը սթրէչը</i>
Տուժածներին տեղափոխե՛ք ապահով տեղ	Take the casualties to a safe place	<i>Թէյք դը քէժյուրթիզ թոն ը սէյֆ փլէյս</i>
Դուք լսո՞ւմ եք ինձ	Can you hear me?	<i>Քէն յու հիր մի</i>
Նայե՛ք ինձ	Have a look at me	<i>Հէվ ը լո՛ւք ըթ մի</i>
Մենք ձեզ մեքենայից դուրս կբերենք	We will remove you out of the car	<i>Ուի ուիլ րիմնւվ յու սնութ ըվ դը քաւ</i>
Կարո՞ղ եք շարժվել	Can you move?	<i>Քէն յու մնւվ</i>
Կարո՞ղ եք բարձրացնել ձեր ձեռքերը	Can you raise your hands?	<i>Քէն յու բէյզ յօ հէնձ</i>
Շարժե՛ք ձեր ձեռքը (ոտքը)	Move your hand (leg)	<i>Մնւվ յօ հէնդ (լէգ)</i>
Հետևի նստատեղի ուղևորը փակված է մնացել	The back seat passenger is trapped	<i>Դը բէք սիթ փէսինսըն իզ թրէփթ</i>

Առջևի նստատեղի ուղևորը փակված է մնացել	The front seat pas- senger is trapped	<i>Դը ֆրանթ սիթ փէսինջը իզ թրէփթ</i>
Երկու կին մնացել են մեքենայի մեջ փակված	Two women are trapped in the car	<i>Թու ուիմինն սի թրէփթ ին դը քսի</i>
Օգնե՛ք նրան դուրս գալ մեքենայից	Help him/her leave the car	<i>Հէլփ հիմ / հըր լիվ դը քսի</i>
Խնդրում եմ՝ հաշվե՛ք մարդկանց	Please, count the people	<i>Փլիզ, քսունթ դը փիփլ</i>
Այստեղ որևէ մեկը կա՛: Մի նշան ցույց տվե՛ք	Is there anyone here? Give a sign	<i>Իզ դէր էսիտուն հիր: Գիվ ը սայն</i>
Դուրս եկե՛ք մեքենայից	Get out of the car	<i>Գէթ սութ ըվ դը քսի</i>
Քանի՞ մարդ է մնացել մեքենայի մեջ	How many people are left in the car?	<i>Հասու մէնի փիփլ սի լէֆթ ին դը քսի</i>
Կտորե՛ք դիմապակին	Break the wind- screen	<i>Բրէյթ դը ուինդսքրին</i>
Կտորե՛ք հետևի ապակին	Break the rear window	<i>Բրէյթ դը ռիը ուինդոու</i>
Կտորե՛ք կողապակին	Break the side win- dow	<i>Բրէյթ դը սայդ ուինդոու</i>

Ուշադրություն. արգելվում է մոտենալ ավտոբուսին	Attention! Do not approach the bus	<i>Ըթէ՛ւշն, դու նօթ ըւփրօնչ դը բսս</i>
Վառելիքի պայթյունի վտանգ կա	There is a danger of fuel explosion	<i>Դէր իզ ը դէյսջը ըվ ֆյոնըլ իքսիթոմժս</i>
Մեքենան կարող է պայթել	The car may explode	<i>Դը բւն մէյ իքսիթոմդ</i>
Ինձ կրակմարիչ տվեք	Give me a fire extinguisher	<i>Գիվ մի ը ֆայը իքսթինգուիշը</i>
Ուշադրություն. միայն փրկարարներն իրավունք ունեն մնալու վթարի վայրում	Attention! Only the rescuers are allowed to stay at the scene of the accident	<i>Ըթէ՛ւշն, օննլի դը ռէսքյուրզ ար ըլսնոդ թու սթէյ ըթ դը սին ըվ դի էքսիդընթ</i>
Շտապօգնության ճանապարհն ազատեք	Allow access for an ambulance	<i>Ըլսնու էքսէս ֆօր ըն էմբյուլըսս</i>
Ապահով հեռավորություն պահպանեք	Keep a safe distance	<i>Բիսի ը սէյֆ դիսթընս</i>
Սահմանագիծը մի՛ անցեք	Don't cross the line	<i>Դօննթ քրու դը լայն</i>
Արգելապատնեղից հեն կանգնեք	Keep back from the barrier	<i>Բիսի բէք ֆրոս դը բէրիը</i>
Վտանգավոր գոտին շրջափակված է	The hazardous area is cordoned off	<i>Դը հէզըդըս էրրիը իզ թօդընդ օֆ</i>

ՏԱՐՀԱՆՈՒՄ

EVACUATION

Ուշադրություն. պատրաստվե՛ք տարահանման	Attention! Get ready for evacuation	Ըթե՛նշն, գեթ թեղի ֆոր իվեքյուէյշն
Ձեզ հետ վերցրե՛ք ձեր փաստաթղթերը	Take your documents with you	Թէյք յօ դօքյուսէնց ուիդյու
Ձեզ հետ վերցրե՛ք անհրաժեշտ իրերը	Take your necessary things with you	Թէյք յօ նէսարարի թինգզ ուիդյու
Ոչինչ մի՛ վերցրեք ձեզ հետ	Don't take anything with you	Դօնէթ թէյք էնիթինգ ուիդյու
Առաջինը կանայք և երեխաները պետք է տարահանվեն	Children and women are the first to be evacuated	Չիդդրն ընդ ուիմին ս դը ֆըսթ թու բի իվեքյուէյթիդ
Ձեր տարահանման համար ավտոբուսներ են եկել	The buses are here for your evacuation	Դը բասիզ ս հիր ֆօ յօր իվեքյուէյշն
Ձեր տարահանման համար փրկարար նավեր են եկել	The rescue boats are here for your evacuation	Դը ըէսքյու բօնոզ ս հիր ֆօ յօր իվեքյուէյշն
Ձեր տարահանման համար փրկարար ուղղաթիռներ են եկել	The rescue helicopters are here for your evacuation	Դը ըէսքյու հէլիքօփթըզ ս հիր ֆօ յօր իվեքյուէյշն

Հիվանդներ (հաշմանդամներ) կան	Are there any sick (disabled)?	<i>Ար դէր էնի սիք (դիսէյբլդ)</i>
Յրտահարվածներ կան	Are there any frost- bitten people?	<i>Ար դէր էսի ֆրոսթբիթընս փիփի</i>
Քանի՞ կին (տղամարդ) կա	How many women (men) are there?	<i>Հասու մէնի ուիմինս (մէն) սը դէր</i>
Հիվանդ մարդկանց պատրաստէք տարհանման	Get the sick ready for evacuation	<i>Գէթ դը սիք ռէդի ֆօր իվէքյուէյշնս</i>
Հիվանդներին (հաշմանդամներին, վիրավորներին) մոտեցրէք վայրէջքի տարածքին	Gather the sick (the disabled, the injured) closer to the landing area	<i>Գէդը դը սիք (դը դիսէյբլդ, դի ինյուրդ) քլօսսը թու դը լէնդինգ էրըրը</i>
Պատրաստվէք ուղղաթիռ բարձրանալու	Get ready to board the helicopter	<i>Գէթ ռէդի թու բօդ դը հէլիքօփթը</i>
Սկսէք բարձրանալ ուղղաթիռ մեկ առ մեկ	Start boarding the helicopter one by one	<i>Սթասթ բօդինգ դը հէլիքօփթը ուսն բայ ուսն</i>
Փրկարարներն ունեն մթերքի և դեղորայքի պաշար	The rescuers have food and medical supplies	<i>Դը ռէսքյուրզ հէվ ֆուդ ընդ մէդիքըլ սըփսայզ</i>
Առաջին չվերթով կտարհանվեն վիրավորներն ու հիվանդները	The first flight will evacuate the injured and sick	<i>Դը ֆլայթ ֆլայթ ուիլ իվէքյուէյթ դի ինյուրդ ընդ սիք</i>

Ուղղաթիռը գերծանրաբեռնված է	The helicopter is overloaded	<i>Դը հէլիքօփթը հգ օուվըլոդիդ</i>
Սպասե՛ք հաջորդ թռիչքին	Wait for the next flight	<i>Ուէյթ ֆօ դը նէքսթ ֆլայթ</i>
Ձեզ կտարհանեն հաջորդ չվերթով	You'll be evacuated by the next flight	<i>Յուլ բի իվէքյուէյթիդ բայ դը նէքսթ ֆլայթ</i>
Ուղղաթիռը պատրաստվում է թռիչքի	The helicopter is taking off	<i>Դը հէլիքօփթը հգ թէյթինգ օֆ</i>
Ուղղաթիռը վայրէջք է կատարում	The helicopter is landing	<i>Դը հէլիքօփթը հգ լէնդինգ</i>

ՈՐՈՆՈՂԱՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

SEARCH AND RESCUE OPERATIONS

Որտե՞ղ է վթարը տեղի ունեցել	Where did the ac- cident happen?	<i>Ուէր դիդ դի էքսիդընթ հէփըն</i>
Ձեր խմբում քանի՞ մարդ կար	How many people were there in your group?	<i>Հաու մէնի փիփլ ուէր դէր ին յօ գրուփ</i>
Ո՞ր ուղղությամբ նրանք գնացին	What direction did they go?	<i>Ուօթ դիրէքշն դիդ դէյ գօու</i>

Երբ եք նրանց վերջին անգամ տեսել	When did you last see them ?	Ուէն դիդ յու լւնսթ ահ դէմ
Մոտավորապես 3 ժամ առաջ • 20 րոպե առաջ	About 3 hours ago • 20 minutes ago	Ըբւնութ թրհ ւնութ ըգճու • թուէնթի մհնից ըգճու
Մի տղամարդ (կին) է գտնվել	A man (a woman) is found	Ը մէն (ը վնումըն) իգ ֆւնունդ
Սկսե՞ք դուրս բերել նրան	Start digging him/her out	Սթւնթ դիգհնգ հիմ / հըր ւնութ
Նա ողջ է	He/she is alive	Հի / շի իգ ըլւյյվ
Որքան ժամանակ են նրանք մնացել ձյան տակ	How long have they been under the snow	Հսու լծնգ հէվ դէյ բին ւնտըր դը ւնսու
Նրանք 5 ժամ մնացել են ձյան տակ	They have been under the snow for 5 hours	Դէյ հէվ բին ւնտըր դը ֆճ ֆայվ ւնութ
Նրանք ցրտահարվել են	They are frostbitten	Դէյ ւն ֆրճութթիթըն
Նա անգիտակից է	He/ she is unconscious	Հի / շի իգ ւնթճնշս
Ծածկոցով ծածկե՞ք նրան	Cover him with a blanket	Քւնյը հիմ ուիդ ը բլէնթիթ

Առաջին բուժօնությունն ցուցաբերեք	Give first aid	Գիվ ֆըսթ էյդ
Տուժածներին մոտակա հիվանդանոց տեղափոխեք	Take the casual- ties to the nearest hospital	Թէյթ դը քէժյուրլթիզ թու դը նիրրիաթ հօսպիթըլ
Հետևեք ինձ	Follow me	Ֆօլյու մի
Ձեր միջև հեռավորությունը պետք է 2 մետր լինի	The distance between you must be 2 metres	Դը դիսթընս բիթուին յու մասթ բի թու միթըզ

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

PSYCHOLOGICAL SUPPORT

Հանգստացեք	Relax	Րիլէքս
Մի անհանգստացեք	Calm down Don't worry	Քալմ դաւոն Դօնութ ուսրի
Ես ձեզ կօգնեմ	I'll help you	Այըլ հէլփ յու
Ինչ է ձեր անունը	What's your name?	Ոուզ յօ նեյմ
Լսեք ինձ	Listen to me	Լիսըն թու մի

<p>Որտեղ է իմ</p> <ul style="list-style-type: none"> • որդին • դուստրը • ամուսինը • կինը • ընկերը • քույրը • եղբայրը 	<p>Where is my</p> <ul style="list-style-type: none"> • son? • daughter? • husband? • wife? • friend? • sister? • brother? 	<p><i>Ուէր իզ մայ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • սան • դօթը • հաճբընդ • ուայֆ • ֆրէնդ • սիսթը • բրաթը
<p>Որտեղ են իմ ծնողները</p> <ul style="list-style-type: none"> • բարեկամները 	<p>Where are my parents?</p> <ul style="list-style-type: none"> • my relatives 	<p><i>Ուէր ա՛ մայ փէրընց</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մայ ռէլըթիվզ
<p>Իմ հայրը ո՞րչ է</p>	<p>Is my father alive?</p>	<p><i>Իզ մայ ֆաթըր ըլայվ</i></p>
<p>Այո՛, ձեր հայրիկին հիվանդանոց են տեղափոխել</p>	<p>Yes, your father is hospitalized</p>	<p><i>Յէս, յօ ֆաթըր իզ հօսփիթըլայզդ</i></p>
<p>Մի քիչ ջուր խմեք</p>	<p>Drink some water</p>	<p><i>Դրինք սամ ուօթըր</i></p>
<p>Ձեզ ավելի լավ կզգաք</p>	<p>You will feel better</p>	<p><i>Յու ուիլ ֆիլ բէթըր</i></p>
<p>Կցանկանայի՞ք զանգել</p>	<p>Would you like to make a call ?</p>	<p><i>Վուդ յու լայք թու մէյք ը քօլ</i></p>
<p>Այստեղ հեռախոս կա</p>	<p>There is a telephone here</p>	<p><i>Դէր իզ ը թէլիֆօնս հիը</i></p>
<p>Շնորհակալություն</p>	<p>Thank you</p>	<p><i>Թէնք յու</i></p>

ԻՍնդրեմ	You are welcome	<i>Յու ըր ուէլքըմ</i>
Համբերատար եղեք	Be patient	<i>Բի՛ փէյշընսթ</i>
Փորձեք քնել	Try to sleep	<i>Թրայ՛ թու սլիփ</i>
Փրկարարները հնարավոր ամեն ինչ անում են	The rescuers are doing their best	<i>Դը ըէսքյուրզ սի դուիսզ դէը բէսթ</i>
Նրանք կգտնեն ձեր որդուն	They'll find your son	<i>Դէյըլ ֆայնդ յո սան</i>
Ամեն ինչ լավ կլինի	Everything will be alright	<i>Էվրիթինգ ուիլ բի օրայթ</i>

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

COMMANDS

Գնացեք դեպի վթարային ելք	Go to the emergency exit	<i>Գօու թու դի իմըջընսսի էքսիթ</i>
Մի՛ վախեցեք	Don't be afraid	<i>Դոունթ բի ըֆրէյդ</i>
Հեռացեք	Get away	<i>Գէթ ըուէյ</i>
Հեռացեք մեքենայից	Get away from the vehicle	<i>Գէթ ըուէյ ֆրըմ դը վիհլ</i>
Դու՛րս եկեք	Get out	<i>Գէթ սուտթ</i>

Դու՛րս եկեք ավտոմեքենայից	Get out of the car	Գե՛թ անոթ ըվ դը քա՛ւ
Դուրս մի՛ եկեք ավտոմեքենայից	Don't get out of the car	Դո՛նութ գե՛թ ասոթ ըվ դը քա՛ւ
Մենք ձեզ դուրս կհանենք	We will get you out	Ուի ուիլ գե՛թ յու անոթ
Եկե՛ք այստեղ	Come here	Քամ հիը
Եկե՛ք ինձ հետ	Come with me	Քամ ուիդ մի
Նստե՛ք	Sit down	Սիթ դանուն
Խորը շնչե՛ք	Breathe deeply	Բրիդ դիփլի
Պատկե՛ք գետնին	Lie down on the ground	Լայ դանուն օն դը գրանունդ
Նորմալ շնչե՛ք	Breathe normally	Բրիդ նօմըլի
Թողե՛ք դա	Leave it	Լիվ իթ
Տվե՛ք դա ինձ	Give it to me	Գիվ իթ թու մի
Այստեղ սպասե՛ք	Wait here	Ուէյթ հիը
Մի րոպե սպասե՛ք	Wait a minute	Ուէյթը մի՛նութ
Այստե՛ղ մնացե՛ք	Stay here	Սթէյ հիը

Շտապօգնություն կանչելք	Call an ambulance	<i>Քօլ ըն էմբյուլանս</i>
Մի կանգնելք	Don't stand up	<i>Դօնևթ սթէնդ սաի</i>
Կանգնելք	Stand up	<i>Սթէնդ սաի</i>
Սողացելք սանդուղքով ներքև	Climb down the ladder	<i>Քլայմ դաւուն դը լէդը</i>
Ցատկելք	Jump	<i>Ջաւնի</i>
Մի ցատկելք	Don't jump	<i>Դօնևթ ջաւնի</i>
Բացելք դուռը	Open the door	<i>Օ'ուփըն դը դօ</i>
Մի բացելք դուռը	Don't open the door	<i>Դօնևթ օուփըն դը դօ</i>
Փակելք դուռը	Close the door	<i>Քլօուզ դը դօ</i>
Մի օգտվելք վերելակից	Don't use the elevator	<i>Դօնևթ յու'զ դի էլիվէյթը</i>
Մի շարժվելք	Don't move	<i>Դօնևթ մու'վ</i>
Պինդ բռնվելք	Hang on	<i>Հէնզ օն</i>
Գլորվելք	Roll over	<i>Բօուլ օուվը</i>
Վազելք	Run	<i>Բաւն</i>

Ազատե՛ք շենքը	Evacuate the building	<i>Բւ՛լե՛քյուէյթ դը բիլդինգ</i>
Ոստիկանություն կանչե՛ք	Call the police	<i>Քոլ դը փրլիս</i>
Հրդեհի դեպքում զանգահարե՛ք 101	Dial 101 in case of fire	<i>Դայրլ ուան զիրո ուան հիս բէյս ըվ ֆայր</i>
Ոստիկանություն կանչելու համար զանգահարե՛ք 102	Dial 102 for the police	<i>Դայրլ ուան զիրո թոն' ֆո դը փրլիս</i>
Շտապօգնություն կանչելու համար զանգահարե՛ք 103	Dial 103 for an ambulance	<i>Դայրլ ուան զիրո թրի ֆոր ըն էմբյուլանս</i>
Օգնեցե՛ք	Help	<i>Հէլփ</i>
Մի՛ դիպե՛ք դրան	Don't touch it	<i>Դոն'տ թա՛նչ հիթ</i>
Դրսո՛ւմ սպասե՛ք	Wait outside	<i>Ուէյթ ա՛նութասայդ</i>

ԱՌԱՋԻՆ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ

FIRST AID

1. Տուժածներին հաճախ տրվող հարցեր Common Questions to Casualties

Կարո՞ղ եք • ինձ լսել • ինձ հետ խոսել • ցույց տալ, թե որտեղ է ցավում	Can you • hear me? • talk to me? • show me where it hurts?	Քէն յու • հի՞ր մի • թո՞ք թու մի • շո՞ու մի ուէր իթ հը՛ց
Ինչ-որ տեղ ցավո՞ւմ է: Ցո՞ւյց տվե՞ք՝ որտեղ է ցավում	Does it hurt you? Show me where it hurts	Դեպ իթ հը՛ք յու: Շո՞ու մի ուէր իթ հը՛ց
Անընդհան տ ցավ է	Is it a constant pain?	Իզիթըն բո՞նսթընթ փէ՛յն
Մո՞ր ցավ է	Is it a sharp pain?	Իզիթըն շա՞փի փէ՛յն
Ինչպիսի՞ ցավ է	What kind of pain is it?	Ուո՞թ քայնդ ըվ փէ՛յն իզ իթ
Միջին ցավ է	The pain is mild	Դըն փէ՛յն իզ մայլդ
Ուժեղ ցավ է	The pain is severe	Դըն փէ՛յն իզ սիվի՛ր
Բութ ցավ է	The pain is dull	Դըն փէ՛յն իզ դալ
Ցավն անցա՞վ	Has the pain gone?	Հէ՛զ դըն փէ՛յն գա՛ն

Սրտխառնոց ունե՞ք	Do you feel sick?	<i>Դու յու ֆիլ սիք</i>
Թու՞յլ եք զգում	Are you weak?	<i>Ար յու ուիք</i>
Ե՞րբ դա սկսվեց	When did it start?	<i>Ուէ՛ն դիդ իթ սթա՛թ</i>
Փսխե՞լ եք	Have you vomited?	<i>Հե՛վ յու վոմիթիդ</i>
Արյուն փսխե՞լ եք	Have you vomited blood?	<i>Հե՛վ յու վոմիթիդ բլադ</i>
Դժվարանո՞ւմ եք	Do you have difficulty	<i>Դու յու հե՛վ դիֆիքըլթի</i>
• տեսնել	• seeing?	• սիհնս
• լսել	• hearing?	• հիըրհնս
• կուլ տալ	• swallowing?	• սուոլոուհնս
• քայլել	• walking?	• ուոթհնս
Զգո՞ւմ եք ձեր	Do you feel your	<i>Դու յու ֆիլ յո</i>
• ոտքերը	• legs?	• լեգզ
• մատները	• fingers?	• ֆինգըզ
• ձեռքերը	• hands?	• հէսձ

2. Տեղեկություն ստանալը **Getting Information**

Ի՞նչ է Ձեր անունը	What is your name?	<i>Ուօթ իզ յո նեյմ</i>
Քանի՞ տարեկան եք	How old are you?	<i>Հուու օուդը սը յու</i>

<p>Կարո՞ղ եք տալ որևէ մեկի անունը և հեռախոսահամարը կամ հասցեն՝ կապվելու համար</p>	<p>Can you give me the name and the telephone number or address of someone to be contacted?</p>	<p><i>Քէս յու գիվ մի դը նէյմ էնդ դը թէլիֆօնն նամբը օրդդրէս ըվ սամնունն թու բի քընթէքթիդ</i></p>
<p>Երբևէ վիրահատվել եք</p>	<p>Have you ever had an operation?</p>	<p><i>Հէվ յու էվը հէդ ըն օփըրէյշըն</i></p>
<p>Ունե՞ք շաքարախտ</p>	<p>Do you have diabetes?</p>	<p><i>Դու յու հէվ դայըբիթիզ</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • ասթմա • սրտի խնդիրներ • բարձր/ցածր արյան ճնշում 	<ul style="list-style-type: none"> • asthma • heart problems • high/low blood pressure 	<ul style="list-style-type: none"> • էսթմը • հանթ պրօբլըմզ • հայլոու բլադ փրէշը
<p>Ալերգիա ունե՞ք</p>	<p>Are you allergic to</p>	<p><i>Ար յու ըլլ՞ջիթ թու</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • դեղի • պենիցիլինի • ասպիրինի • ցավազրկողի • հակաբորբոքայինի • որևէ այլ դեղամիջոցի հանդեպ 	<ul style="list-style-type: none"> • any medicine? • penicillin? • aspirin? • painkiller? • antibiotics? • any other medicine? 	<ul style="list-style-type: none"> • էնի մէդուըն • փէնիսիլին • էսփիրին • փէյնքիլը • էնթիբայօթիքս • էնի սիդը մէդուըն
<p>Այժմ դեղորայք օգտագործո՞ւմ եք</p>	<p>Are you taking any medicine now?</p>	<p><i>Ար յու թէյթինզ էնի մէդուըն նաու</i></p>
<p>Ձեզ հետ դեղորայք ունե՞ք</p>	<p>Do you have any medicine with you?</p>	<p><i>Դու յու հէվ էնի մէդուըն ուիդ յու</i></p>
<p>Քանի՞ կոճակ եք խմում</p>	<p>How many tablets do you take?</p>	<p><i>Հաու մէնի թէբլից դու յու թէյթ</i></p>

3. Առաջին բուժօգնության ցուցաբերում Giving First Aid

Ես ոլորել եմ ոտքս	I have twisted my ankle	Այ հե՛վ թուխաթիդ մայ է՛նքլ
Գլուխս ցավում է Ականջս ցավում է Փոքս ցավում է	I have a headache I have an earache I have a stomach ache	Այ հե՛վ ը հէ՛դէք Այ հե՛վ ըն՛ հըրէյք Այ հե՛վ ը սթա՛մըքէյք
Մեջքս ցավում է	I have a pain in my back	Այ հե՛վ ը փէյն հն մայ քէք
Ես դժվարանում եմ շնչել	I have difficulty breathing	Այ հե՛վ դիֆիքըլթի բրիդինգ
Ոտքս այտուցվել է	My leg is swollen	Մայ լէգ իզ սու՛ճըն
Բարձր ջերմություն ունեմ	I have a temperature / a high fever	Այ հե՛վ ը թէ՛միրըչը / ը հայ ֆիլը
Նա ուշագնաց է եղել	He/she has fainted	Հի/շի հէզ ֆէյնթիդ
Ես գլխապտույտ ունեմ	I am dizzy	Այ ըմ դիզի
Մրտխառնոց ունեմ	I feel sick	Այ ֆիլ սիք
Ես ձեռքս այրել եմ	I have burnt my hand	Այ հե՛վ բը՛նսթ մայ հէ՛նդ

Ամբողջ մարմինս ցավում է	My whole body hurts	Մայ հոուլ բօղի հրց
Ես արյունահոսում եմ	I am bleeding	Այ էմ բլիդիս
Մատս արյունահոսում է	My finger is bleeding	Մայ ֆինգը իզ բլիդիս
Որտեղ է դեղատուփը	Where is the first-aid kit?	Ուէր իզ դը ֆրսթ Էյդ քիթ
Տվե՛ք լարանը	Give me the tourniquet	Գիվ մի դը թընհիքէյ
Նա շատ արյուն է կորցրել	He has lost a lot of blood	Հի հէզ Լութ ը Լօթ ըվ բլադ
Ես կոտրել եմ	I have broken my	Այ հէվ բրու'օքըն մայ
• ձեռքս	• arm	• սմ
• ոտքս	• leg	• լէզ
Կոտրվածքի վրա բեկակակ (շինա) դրեք	Splint the fracture	Սիլիհ'սթ դը ֆրէքչը
Տվե՛ք ձեր ձեռքը	Give me your hand	Գիվ մի յօ հէսդ
Ես թույլ եմ զգում	I feel weak	Այ ֆիլ ուիք
Նա խեղդվում է	He is choking	Հի իզ չօուքիս
• շնչահեղձ է լինում	• suffocating	• սսֆրքէյթիս
Նա շնչասպառ է լինում	He is short of breath	Հի իզ շօթ ըվ բրէդ

Նա անգիտակից է	He is unconscious	<i>Հի իզ անքօ՛ւշըս</i>
Ողնաշարի վնասվածք է	It's a spinal injury	<i>Իցը սիսայնըլ ի՛նջըրի</i>
Գլխի վնասվածք է	It's a head injury	<i>Իցը հէդ ի՛նջըրի</i>
Նրա աջ կողմը քարացել է	His right side is paralyzed	<i>Հիզ ըայթ սայդ իզ փէրըլայզդ</i>
Վիրակապէք վերքը	Bandage the wound	<i>Բէ՛նդիջ դը ու՛նդ</i>
Վերքը մաքրիր պահէք	Keep the wound clean	<i>Քիփ դը ունդ քլի՛ն</i>
Դուք խորը կտրվածք ունեք	You have a very deep cut	<i>Յու հէվ ը վէրի դիփ քաթ</i>
Ձեր ոտքը հոդախախտվել է	Your leg is dislocated	<i>Յօ լէզ իզ դիսլըքէյթի</i>
Սառը թրջո՛ց դրէք	Apply a cold compress	<i>Ըփլայ ը քօուլդ քօնիրէս</i>
Վերքը շատ ճիգ մի՛ կապէք	Don't bandage the wound very tightly	<i>Դօնւթ բէ՛նդիջ դը ունդ վէրի թայթլի</i>
Նրա կոկորդում ինչ-որ բան է կանգնել	Something stuck in his / her throat	<i>Սամթինզ սթայթ ին հիզ / հըր թրօութ</i>
Այրված մասը տասը բույս պահէք հոսող ջրի տակ	Leave the burn under the running water for ten minutes	<i>Լիվ դը բը՛ն անդը դը ըսինիզ ուօթը ֆօ թէն մի՛նից</i>

Դա թեթև այրվածք է	It's a minor burn	<i>Իցը մևսյը բըն</i>
Դա ծանր այրվածք է	It's a severe burn	<i>Իցը սհվիը բըն</i>
Դա առաջին (երկրորդ, երրորդ) աստիճանի այրվածք է	It's a first-degree (second-degree, third-degree) burn	<i>Իցը ֆըսթ-դիգրի (սէքընդ-դիգրի, թհըդ-դիգրի) բըն</i>
Տուժածին պատգարակի վրա՛ դրեք	Place the victim on the stretcher	<i>Փլէյս դը վիքթիմ օն դը սթրէչը</i>
Շոշափեք / չափեք սրտի զարկերը	Feel / take his pulse	<i>Ֆիլ / թէյք հիզ փալս</i>
Բիբերը լայնացած են	The pupils are dilated	<i>Դը փյոնսիըլզ սի դայլէյթիդ</i>
Լույսի հանդեպ ռեակցիա չկա	There is no reaction to light	<i>Դէր իզ նօն ռիէքշն թու լայթ</i>
Տվեք արհեստական շնչառություն	Give artificial respiration	<i>Գիվ սիթիֆիշլ ռէսիրէյշն</i>
Կրծքավանդակային 5 սեղմում կատարեք	Give 5 chest compressions	<i>Գիվ ֆայվ չէսթ քըմիրէշնզ</i>
2 անգամ շունչ տվեք	Give 2 rescue breaths	<i>Գիվ թու ռէսքյու բրէթս</i>

Մի անցորդի խնդրե՛ք շտապօգնություն կանչել	Ask a bystander to call an ambulance	<i>Ասք ը բայթաթէսդը թու բօլ ըն էմբյուրնս</i>
Վերքը սրտի մակարդակից վերև պահեք	Keep the wound above the heart level	<i>Քիսի դը ու՛նդ ըբայ՛վ դը հա՛թ լէ՛վլ</i>
Հագե՛ք ստերիլ ձեռնոցներ	Put on sterile gloves	<i>Փութ օն սթէրայլ գլավզ</i>
Կատարե՛ք 5 որովայնային սեղմումներ	Give five abdominal compressions	<i>Գիվ ֆայվ էրդօմինլ քընիթէճնզ</i>
Խփե՛ք նրա մեջքին	Hit him/her on the back	<i>Հիթ հիմ / հըր օնդը բէք</i>
Վտանգավոր ոչինչ չկա	There is nothing dangerous	<i>Դէր իզ նաթինզ դէյնջըրըս</i>
Ինչպե՛ս եք ձեզ զգում	How do you feel	<i>Հասու դու յու ֆիլ</i>
Ես լավ եմ / վատ եմ	I am well / unwell	<i>Այ ըմ ուէլ / անուէլ</i>
Մրսում եմ	I am cold	<i>Այ ըմ քօուդ</i>
Պառկե՛ք որովայնի վրա	Lie on your stomach	<i>Լայ օն յօ սթաւնըք</i>
Պառկե՛ք մեջքի վրա	Lie on your back	<i>Լայ օն յօ բէք</i>

Ես պետք է	I must	Այ մասթ
• ձեզ զննեմ	• examine you	• իզզէմին յու
• չափեմ ձեր արյան ճնշումը	• take your blood pressure	• թէյք յօ բլադ փրէշը
• ստուգեմ ձեր սիրտը	• test your heart	• թէսթ յօ հաւթ
• ներարկում անեմ	• give you an injection	• գիվ յու ըն հնջէքշն
• կարեր դնեմ	• give you some stitches	• գիվ յու սամ սթիշիզ

ՀԵՌԱՆՈՍԱԶԱՆԳ

PHONE CALL

Բարև ձեզ	Hello! (Br.) Hi! (Am.)	Հէյո Հայ
Բարի լույս	Good morning!	Գուդ մօնինգ
Բարի օր (երեկո)	Good afternoon! (evening)	Գուդ աֆթըրնուն (հիվնինգ)
Ինչպե՞ս եք	How are you?	Հաւու ա՛ յու
Հրաշալի, շնորհակալություն	I am fine, thank you	Այ բւմ ֆայն, թէ՛սք յու
Ինչո՞վ կարող եմ օգնել ձեզ	How can I help you?	Հաւու քէն այ հէլփ յու

Ո՞վ է խոսում	Who is speaking, please?	<i>Հու իզ սիհքինզ, փյհզ</i>
Պարոն Հարդինգն է	This is Mr. Harding	<i>Դիս իզ միսթը Հւնդինզ</i>
Կարո՞ղ եմ խոսել • պարոն Հարդինգի հետ • տիկին Բրաունի հետ • օրիորդ Սմիթի հետ	Could I speak to • Mr. Harding? • Mrs. Brown? • Miss Smith?	<i>Քուդ այ սիհք թու • միսթը Հւնդինզ • միսիզ Բրաուն • միս Սմիթ</i>
Կցանկանայի խոսել պարոն Բրաունի հետ	I would like to speak to Mr. Brown	<i>Այուդ լայք թու սիհք թու միսթը Բրաուն</i>
Նա այստեղ է	He / she is in	<i>Հի / շի իզ ին</i>
Նա այստեղ չէ	He / she is out	<i>Հի / շի իզ աուտ</i>
Այս պահին նա զբաղված է	He/she is busy right now	<i>Հի / շի իզ բիզի րայթ նաու</i>
Կարո՞ղ էիք ասել՝ երբ կլինի այդտեղ	Could you tell me when he will be in?	<i>Քուդ յու թէլ մի ուէն հի ուիլ բի ին</i>
Հավանաբար 10 րոպեից • 2 ժամից	Probably in 10 minutes • in 2 hours	<i>Փրօբբլի ին թէն մի նից • ին թու աուրզ</i>
Ներեցե՞ք, չգիտեմ	I am sorry, I don't know	<i>Այ րմ սորի, այ դուուեթ նոու</i>

Ինչ-որ բան փոխանցեմ	Can I take a message?	<i>Քէն այ թէյք ը մէսիջ</i>
Կարող էիք ասել, որ ինձ ետ գանգի	Could you tell him/her to call me back?	<i>Քուդ յու թէլ հիմ/ հըր թու թ՛ոլ մի բէք</i>
Լավ, ես ավելի ուշ կգանգահարեմ, շնորհակալություն	All right, I'll call later. Thank you	<i>Օլ ռայթ, այրլ թ՛ոլ լէյթը: Թէ'նք յու</i>
Խնդրեմ	You are welcome	<i>Յուրը ուէլըրմ</i>
Հենց որ գա, կասեմ, որ գանգահարի ձեզ	I'll tell him/her to call you back as soon as he /she returns	<i>Այրլ թէլ հիմ/ հըր թու թ՛ոլ յու բէք էզ սուն էզ հի / շի ռիթընսզ</i>
Ես նրան տեղյակ կպահեմ, որ դուք գանգել եք	I'll let him/her know you called	<i>Այրլ լէթ հիմ/ հըր նու յու թ՛ոլը</i>
Բարձր խոսեք	Speak up	<i>Սփիք սփ</i>
Խնդրում եմ մի քիչ դանդաղ խոսեք	Speak a little slower, please	<i>Սփիք ը լիթլ սլ՛ոուը, փլիհզ</i>
Մի կախեք լսափողը	Don't hang up, please	<i>Դ՛ոնսթ հէ'նզ սփ, փլիհզ</i>
Խնդրում եմ մնացե՛ք կապի մեջ	Hold the line, please	<i>Հ՛ոուդ դը լայն, փլիհզ</i>
Շրջանի կոդն է 412	The area code is 412	<i>Դի էրրիը թ՛ուդ հզ Ֆ՛ո ուսն թն</i>

Երկրի կոդն է 374	The country code is 374	<i>Դը քա՛նսթրի քո՛ուդ իզ թրի սէ՛վն ֆո</i>
Այս պահին մեր բոլոր օպերատորները զբաղված են	All our operators are busy at the moment	<i>Օլ սու՛րը ո՛փրըէյթըզ ս՛ բի՛զի ըթ դը մո՛ուսընթ</i>
Շնորհակալություն սպասելու համար	Thank you for waiting	<i>Թէ՛սք յու ֆո ուէյթինգ</i>
Ես Ձեզ կմիացնեմ նրա հետ	I'll put you through to him/her	<i>Այըլ փու՛թ յու թրո՛ւ թու հիւ՛ / հըր</i>
Գիծը զբաղված է	The line is engaged	<i>Դը լայն իզ ինգէյջդ</i>
Խնդրում եմ թողնել հաղորդագրություն	Leave a message, please	<i>Լի՛վ ը մէ՛սիջ, փի՛հզ</i>
Թողնք հաղորդագրությունը ազդանշանից հետո	Leave a message after the beep	<i>Լի՛վ ը մէ՛սիջ սի՛թը դը բի՛փ</i>
Շնորհակալություն ձեր գանգի համար	Thanks for calling us	<i>Թէ՛սքս ֆո քո՛լինզ սս</i>
Կասե՞ք խնդրեմ ձեր հեռախոսահամարը (հասցեն, անունը և ազգանունը)	Can I have your phone number (address, name and surname), please	<i>Քէ՛ն սյ հէ՛վ յո ֆո՛ուն նս՛մբը (ըրրէ՛ս, նէյմ ընդ սընէյմ) փի՛հզ</i>

Իմ անունը Ջեյն է	My first name is Jane	<i>Մայ ֆր՛նսթ նեյմ հոգ Ջեյն</i>
Իմ ազգանունը Սմիթ է	My surname is Smith	<i>Մայ սը՛նեյմ հոգ Սմիթ</i>
Կարո՞ղ եք հեզել	Can you spell that, please	<i>Քէն յու սիէլի դէթ, իլի՛հո</i>
Իհարկե, էս – էմ – այ – թի – էյջ	Of course, it's S-M- I-T-H	<i>Ըվ՛ բոս, հոգ էս-էմ- այ-թի-էյջ</i>
Ցտեսությո՞ւն	Good-bye! Bye-bye!	<i>Գուդ բայ Բայ-բայ</i>
Մինչ նոր հանդիպում	See you soon! See you later!	<i>Սի յու սո՛ուն Սի յու լեյթը</i>
Մինչ վաղը	See you tomorrow!	<i>Սի յու թըմորոնու</i>
Մինչ երեկո	See you in the eve- ning!	<i>Սի յու հն դի իվսինգ</i>
Բարի գիշեր	Good night!	<i>Գուդ նայթ</i>

ԱՒՆ ԱՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ MES SUBDIVISIONS

Փրկարար ծառայություն	Rescue Service	<i>Րէսքյու սըվիս</i>
Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայություն	National Seismic Protection Service Agency	<i>Նէշընլ սայզմիք փրըթէքշն սըվիս էյջընսսի</i>
Պետական հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության տեսչություն	State Fire and Technical Security Inspectorate	<i>Սթէյթ ֆայր էնդ թէքնիքլ սիքյունրիթի ինսպէքթըրըթ</i>
Հիդրոմետ ծառայություն	Hydrometeorological Service	<i>Հայդրոմիթիո-րոլոջիքըլ սըվիս</i>
Տեխնիկական անվտանգության ազգային կենտրոն	National Center of Technical Security	<i>Նէշընլ սէ'սթըր ըվ թէքնիքլ սիքյունրիթի</i>
Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիա	Crisis Management State Academy	<i>Քրայսիս մէ'սիջմընթ սթէյթ ըքէդըմի</i>
Մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության ծառայություն	Service of Active Influence on Atmospheric Phenomena	<i>Սըվիս ըվ էքթիվ ինֆլուընս օն էթմըսֆէրիք ֆինօմինը</i>

ԱՏԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

TERRORISM

Ահաբեկչական հարձակում է	It's a terrorist attack	<i>Իցը թէրըրիսթ ըթէթ</i>
Զինված կողոպուտ է	It's an armed robbery	<i>Իցընն սննդ թորըրի</i>
Ձեռքերը վեր	Hands up!	<i>Հէսնն սի</i>
Օդանավն առևանգվել է	The plane has been hijacked	<i>Դը փիլէյն հէզ թին հայջէթթ</i>
Ահաբեկիչները սպառնում են պայթեցնել օդանավը	The terrorists are threatening to blow up the plane	<i>Դը թէրըրիսթ սար թրէթըննիսզ թու թլուտի սի ղը փիլէյն</i>
Ահաբեկչական խումբը պայթեցրել է	The terrorist group has blown up	<i>Դը թէրըրիսթ գրուտի հէզ թլուտն սի</i>
<ul style="list-style-type: none"> • հյուրանոցը • օդանավակայանը • համերգասրահը • մետրոյի կայարանը 	<ul style="list-style-type: none"> • the hotel • the airport • the concert hall • the underground station 	<ul style="list-style-type: none"> • ղը հուտթէլ • ղի էրիթ • ղը թոնսրթ հու • ղի սննդըգրատունդ սթէյշն
Չորս մարդ սպանվել է	Four people are killed	<i>Ֆո փիփիլ սի թիլդ</i>

Երեսուն մարդ վիրավոր է	Thirty people are injured	<i>Թհրթի փհիլի սի նսջըդ</i>
Հինգ ուղևոր (ցուցարար, հանդիսատես, զինվոր, երեխա, կին, տղամարդ) պատանդ են վերցվել	Five passengers (demonstrators, spectators, soldiers, children, women, men) are taken hostage	<i>Տայվ փէսինսջըդ (դէմոնստրէյթըդ, սփէքթէյթըդ, սոնւջըդ, չիլդրըն, ուիմին, մէն) սը թէքթըն հոսթիջ</i>
Զգույշ: Նա զինված է	Be careful! He is armed	<i>Բի քէրֆույ: Հի իզ սնդ</i>
Վայր դրեք զենքերը	Lay down your arms	<i>Լէյ դսուն յը սնզ</i>
Հանձնվե՛ք	Give yourself up!	<i>Գիվ յուէլֆ սի</i>
Տարածքը շրջափակված է: Դուք չեք կարող փախչել	The area is encircled. You cannot escape	<i>Դի էրրիը իզ հնսըքըդ: Յու քէննօթ իսքէյփ</i>
Մի՛ մոտեցեք ինձ: Ես կսպանեմ պատանդներին	Don't come closer. I'll kill the hostages	<i>Դօննթ քսմ քլոնսը: Այլ քիլ դը հոսթիջիզ</i>
Ի՞նչ եք ուզում պատանդներին բաց թողնելու համար	What do you want to release the hostages?	<i>Ուօթ դու յու ունթթու ըիլիդ դը հոսթիջիզ</i>
Մենք պետք է արցունքաբեր գազ կիրառենք	We should make use of tear gas	<i>Ուի շուդ մէյք յուս ըվ թիը գէս</i>

Նրանք առևանգել են իմ երեխաներին	They have kidnapped my children	<i>Դէյ հէվ քիդնէվիթ մնայ չիլդրըն</i>
Իմ որդուն ծեծել են	My son has been mugged	<i>Մնայ սան հէզ քիս մնագդ</i>
Ռումբ կա •օդանավում •ավտոբուսի մեջ •գնացքի մեջ •շենքում	There is a bomb •on the plane •on the bus •on the train •in the building	<i>Դէր իզ ը բօմ •օն դը փլէյն •օն դը բաս •օն դը թրէյն •ին դը բիլդինգ</i>
Ազատե՛ք տարածքը	Evacuate the area	<i>Իվէքյուէյթ դի էրրիը</i>
Ռումբը տասը վայրկյանից կպայթի	The bomb will explode in ten seconds	<i>Դը բօմ ուիլ էքսփլոդ փրփյօնդ ին թէն սէքընձ</i>
Պատուհանից ցատկե՛ք դուրս	Jump out of the window	<i>Ջամփ սութ ըվ դը ուինդօու</i>
Արագ	Hurry up!	<i>Հւրի ափ</i>
Հանգստացե՛ք	Calm down!	<i>Քւնս դաւուն</i>
Կեղծ ահազանգ էր	It was a fake alarm	<i>Իթ ուօզ ը ֆէյթ ըլնս</i>

ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆՈՒՄ
AT THE AIRPORT

Օդանավակայան	Airport	Էրիփօթ
Թռիչքի ժամանակը	Time of departure	Թայմ ըվ դիփանչը
Վայրէջքի ժամանակը	Time of arrival	Թայմ ըվ ըրայվլ
Ելք դեպի ավտոբուսներ	Exit to buses	Էզզիթ թու բսսիզ
Ելք դեպի նստեցում	Departure gate	Դիփանչը գէյթ
Ավիատոմսերի վաճառք	Booking office for flights	Բուքինգ օֆիս ֆօ ֆլայց
Ինքնաթիռների չվացուցակ	Flight time-table	Ֆլայթ թայմ թէյբլ
Չվերթի համարը	Flight number	Ֆլայթ նամբը
Ուղեբեռների ձևակերպում	Luggage check-in	Լւագիջ չէք ին
Նստեցման կտրոն	Boarding pass	Բօդինգ փանս
Ուղևորների հաշվառում	Passenger registration	Փէսինջը ըէջիսթրէյշն
Անձնագրային ստուգում	Passport control	Փանսիօթ ըրնթրօուլ

Մաքսային ստուգում	Customs examination	<i>Քսաթըմզ իզզէմինէյշն</i>
Մենք երբ պետք է լինենք օդանավակայանում	When must we be at the airport?	<i>Ուէն մըաթ ուի բի ըթ դի էրիսիթ</i>
Ձեր թռիչքը Ջվարթոնց օդանավակայանից է	Do you take off from Zvartnots Airport	<i>Դու յու թէյթ օֆ ֆրում Ջվարթոսոց էրիսիթ</i>
Քանի՞ կիրգրամ ուղեբեռ կարող եմ վերցնել ինձ հետ	What is the free luggage allowance?	<i>Ութթ իզ դը ֆրի լւագիջ ըլսուրնս</i>
Որտեղ է գտնվում ուղեբեռների ձևակերպումը (հանձնումը)	Please, tell me where I can have my luggage checked in (returned)	<i>Փլիզ, թէլ մի ուէր սյ քէն հէվ մայ լւագիջ չէքթ ին (րիթընդ)</i>
Որտեղ է գտնվում անձնագրային (մաքսային) ստուգումը	Please, tell me where the passport (customs) examination takes place	<i>Փլիզ, թէլ մի ուէր դը փսսսիթթ (քսաթըմզ) իզզէմինէյշն թէյթս փլէյս</i>
Որտեղ է գտնվում № ... չվերթի նստեցումը	Where can I board flight № ...	<i>Ուէր քէն սյ բօդ ֆլայթ նսմըր...</i>
№ ... չվերթը հետաձգվում է ոչ թռիչքային եղանակի պատճառով	Flight number ... is delayed because of bad weather	<i>Տլայթ նսմըր ... իզ դիլէյդ բիթօզ ըվ բէդ ուէդը</i>

Հարգելի ուղևորներ, Ն ^o ... չվերթով մեկնողները մոտենան ելքին	Passengers travel- ling on flight N ^o ... should proceed to gate tour	<i>Փէսինջրզ թրէվրլինգ օն ֆլայթ Ն^o ... շուղ փրրսիդ թու գէյթ թուր</i>
Ձեր չվերթի համար հայտարարված է նստեցում	The boarding of your flight has been announced	<i>Դը բօդինգ ըվ յօ ֆլայթ հէզ բին ընանուսթ</i>
Որտեղ է գտնվում մեկնման ելքը	Where is the depar- ture gate?	<i>Ուէր հզ դը դիփանչը գէյթ</i>
Ներկայացրե՞ք, ինդրեմ, ձեր փաստաթղթերը՝ մաքսային հայտարարագիրը, անձնագիրը, ինքնաթիռի տոմսը	Can I see your pa- pers please: customs declaration, pass- port, ticket	<i>Քէն սյ սի յօ փէյփրճ, փիիզ, քանսթրմզ դէքլարէյշն, փանսիօթ, թիքիթ</i>
ԻՆդրում ենք կապել ամրագոտիները	Fasten your seat belts, please	<i>Տանն յօ սիթ բէլթ, փիիզ</i>

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ QUESTIONNAIRE

Անուն	First name	<i>Ճրնաթ նէյս</i>
Ազգանուն	Surname (family name)	<i>Սընէյս (ֆէմիլի նէյս)</i>
Ծննդյան ազգանուն	Surname at birth	<i>Սընէյս ըթ բըթ</i>
Օրիորդական ազգանուն	Maiden name	<i>Մէյդըն նէյս</i>
Ծննդյան ամսաթիվ	Date of birth (DOB)	<i>Դէյթ ըվ բըթ</i>
Ծննդյան վայր և երկիր	Place and country of birth	<i>Փլէյս ընդ քանսթրի ըվ բըթ</i>
Իրական ազգությունը (ծննդյան ազգությունը)	Original nationality (nationality at birth)	<i>Ըրիջինըլ նէշընէլիթի (նէշընէլիթի ըթ բըթ)</i>
Ներկայիս ազգությունը	Current nationality	<i>Քսիրըթ նէշընէլիթի</i>
Սեռը • արական • իգական	Sex (gender) • male • female	<i>Սէքս (ջէնդըր) • մէյլ • ֆիմէյլ</i>

Ամուսնական կարգավիճակ • ամուրի • ամուսնացած • ամուսնալուծված • այրի կին • այրի տղամարդ	Marital status • single • married • divorced • widow • widower	<i>Մէրիթընլ սթէյթըս</i> • սինգլ • մէրիդ • դիվօւդ • ուիդու • ուիդուուր
Անձնագրի տեսակը. • պետական անձնագիր • դիվանագիտական անձնագիր • ծառայողական անձնագիր • ճանապարհորդական այլ փաստաթուղթ	Type of passport • national passport • diplomatic passport • service passport • other travel document	<i>Թայփ ըվ փանսիօթ</i> • նէշնընըլ փանսիօթ • դիփլոմէթիք փանսիօթ • սըվիս փանսիօթ • սոթը րթըվըլ դօքյումէնթ
Անձնագրի համարը	Number of passport	<i>Նանբըրը ըվ փանսիօթ</i>
Տրված է	Issued by	<i>Իշուդ քայ</i>
Տրման ամսաթիվը	Date of issue	<i>Դէյթ ըվ իշու</i>
Վավերական է մինչև	Valid until	<i>Վէլիդ անթիլ</i>
Ներկայիս զբաղմունքը	Current occupation	<i>Քարրընթ օքյուսիէշն</i>
Հասցե	Address	<i>Ըդրէս</i>
Հեռախոսահամար	Telephone number	<i>Թէլիֆօնը նանբըր</i>

Էլեկտրոնային հասցե	E-mail address	<i>Ի-մէյլ ըղղրէս</i>
Վիզայի տեսակը. • տրանզիտ • երկարաժամկետ • կարճաժամկետ	Type of visa • transit • long stay • short stay	<i>Թայփ ըվ վիզը • թրէնզիթ • լոնգ սթեյ • շօթ սթեյ</i>
Այցի ժամկետը. օր, շաբաթ, ամիս	Duration of stay days, weeks, months	<i>Դյուրէ՛շն ըվ սթեյ ... դէյզ, ուիքս, մասնթս</i>
Այց շենգեն երկրներ Նախկինում	Previous stay in Schengen states	<i>Փրիվիըս սթեյ ին Շէնգէն սթեյց</i>
Մուտքի երկրների քանակը. • մեկ մուտք • երկու մուտք • մի քանի մուտք	Number of entries • single entry • two entries • multiple entries	<i>Նանբրը ըվ էնթրիզ • սինգլ էնթրի • թու էնթրիզ • մանթրիթլի էնթրիզ</i>
Այցելության նպատակը • զբոսաշրջություն • բիզնես • այցելությունը ընտանիքին կամ ընկերներին • մշակութային • պաշտոնական • բժշկական • այլ	Purpose of travel • tourism • business • visit to family or friends • cultural • official • medical reasons • other	<i>Փըվիըս ըվ թրէվըլ • թուրիզմ • բիզնես • վիզիթ թու ֆէմիլի օր ֆրէնձ • բանշրթլի • ըֆիշըլ • մէդիքըլ ռիզընզ • սոդը</i>

Ժամանման ամսաթիվ	Date of arrival	<i>Դէյթ ըվ ըրայվըլ</i>
Մեկնման ամսաթիվ	Date of departure	<i>Դէյթ ըվ դիփաւնը</i>
Տրանսպորտի միջոց	Means of transport	<i>Միւս ըվ թրէնսփորթ</i>
Այցի ընթացքում դրամական միջոցներ. <ul style="list-style-type: none"> • կանխիկ • կրեդիտ քարտ • ճանապարհորդական /բժշկական ապահովագրություն 	Means of support during your stay <ul style="list-style-type: none"> • cash • credit card • travel / health insurance 	<i>Միւս ըվ սրփորթ դյուրինս յօ սթէյ • քէշ • քրէդիթ քաւդ • թրէվլ / հէլթ ինշուրընս</i>
Ամուսնու/ կնոջ անուն/ ազգանուն	Spouse's name / surname	<i>Սփաւուսիզ նէյմ / սընէյմ</i>
Դիմողի տան հասցեն	Applicant's home address	<i>Էփլիթընս հոուս ըդրէս</i>
Փոստային ինդեքս	Postal code (zip code)	<i>Փօուսթըլ քօուդ (զիփ քօուդ)</i>
Ստորագրություն	Signature	<i>Սիգնշը</i>

ՓՐԿԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿՈՉՈՒՄՆԵՐ
RESCUE SERVICE RANKS

Շարքային	Private	<i>Փրայվիթ</i>
Կրտսեր սերժանտ	Junior-sergeant	<i>Ջոնյը-սւջընթ</i>
Սերժանտ	Sergeant	<i>Սւջընթ</i>
Ավագ սերժանտ	Senior-sergeant	<i>Սի'նյը-սւջընթ</i>
Ավագ	Sergeant-major	<i>Սւջընթ-մէյջը</i>
Ենթասպա	Warrant officer	<i>Ուորընթ օֆիսը</i>
Ավագ ենթասպա	Senior warrant of- ficer	<i>Սի'նյը ուորընթ օֆիսը</i>
Կրտսեր լեյտենանտ	Junior-lieutenant	<i>Ջոնյը-լէֆթէ'նընթ</i>
Լեյտենանտ	Lieutenant	<i>Լէֆթէ'նընթ</i>
Ավագ լեյտենանտ	Senior-lieutenant	<i>Սի'նյը-լէֆթէ'նընթ</i>
Կապիտան	Captain	<i>Քէփթին</i>
Մայոր	Major	<i>Մէյջը</i>
Փոխգնդապետ	Lieutenant-colonel	<i>Լէֆթէ'նընթ-քընըլ</i>
Գնդապետ	Colonel	<i>Քընըլ</i>
Գեներալ-մայոր	Major-general	<i>Մէյջը-ջէ'նըրըլ</i>
Գեներալ-լեյտենանտ	Lieutenant-general	<i>Լէֆթէ'նընթ- ջէ'նըրըլ</i>
Գեներալ-գնդապետ	Colonel-general	<i>Քընըլ-ջէ'նըրըլ</i>

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ COMMUNICATION

1. Լեզու Language

Դուք խոսո՞ւմ եք անգլերեն	Do you speak English?	<i>Դու յու սիհք ի՛նգլիշ</i>
Ես մի քիչ խոսում եմ անգլերեն	I speak English a little	<i>Այ սիհք ի՛նգլիշ ը լի՞թ</i>
Ես անգլերեն չեմ խոսում	I don't speak English	<i>Այ դոնո՛ւթ սիհք ի՛նգլիշ</i>
Ես խոսում եմ <ul style="list-style-type: none"> • հայերեն • ֆրանսերեն • իսպաներեն • գերմաներեն 	I speak <ul style="list-style-type: none"> • Armenian • French • Spanish • German 	<i>Այ սիհք <ul style="list-style-type: none"> • սա՛րհայրն • ֆրե՛նչ • սի՛սպանիշ • ջը՛մս </i>
Կա՞ որևէ մեկը, ով խոսում է անգլերեն	Is there anyone who speaks English?	<i>Ի՞՞զ դէր է՛նիոուան հու սիհքս ի՛նգլիշ</i>
Դուք հասկանո՞ւմ եք ինձ	Do you understand me?	<i>Դու յու անդըսթէ՛նդ մի</i>
Ես մի քիչ հասկանում եմ	I understand a little	<i>Այ անդըսթէ՛նդ ը լի՞թ</i>

Ես չեմ հասկանում	I don't understand	<i>Այ դռունթ անդրութէնդ</i>
Խնդրում եմ, մի քիչ դանդաւ խոսեք	Speak a little slower (louder), please	<i>Միհիթ ը լիթլ սլօուը (լաւուղը), փիլգ</i>
Խնդրում եմ, կրկնէք	Repeat it, please	<i>Րիփիթ իթ, փիլգ</i>
Այստեղ գրեք, խնդրեմ	Write it here, please	<i>Րայթ իթ հիը, փիլգ</i>
Ինչ է նա ասում	What is he saying?	<i>Ուօթ իզ հի սէյինգ</i>
Ինչ ասաց նա	What did he say?	<i>Ուօթ դիդ հի սէյ</i>
Դուք թարգմանիչ ունե՞ք	Do you have an interpreter?	<i>Դու յու հէվ ըն ինթըփրիթը</i>
Խնդրում եմ, կանչեք թարգմանչին	Call the interpreter, please	<i>Զօլ դի ինթըփրիթը, փիլգ</i>
Մենք հեռախոսով թարգմանիչ ունենք	We have an inter- preter on the phone	<i>Ուի հէվ ըն ինթըփրիթը օն դը ֆօնն</i>
Խնդրում եմ, թարգմանէք դա • հայերեն • անգլերեն	Please, translate this into • Armenian • English	<i>Փիլգ, թրըսալէյթ դիս ինթը • սամիւյըն • ինգլիշ</i>
Պատասխանեք այո՛ կամ ո՛չ	Answer yes or no	<i>Ա՛սար յէս օր նօու</i>
Ես թարգմանչի կարիք ունեմ	I need an interpreter	<i>Այ նիդ ըն ինթըփրիթը</i>

2. Ծանոթություն Acquaintance

Ինչ է Ձեր անունը	What is your first name?	Ուօթ հզ յօ ֆըւթ նէյմ
Ինչ է Ձեր ազգանունը	What is your surname?	Ուօթ հզ յօ սընէյմ
Իսնդրում եմ, կրկնե՞ք (գրե՞ք) Ձեր ազգանունը	Please, repeat (write down) your surname	Փլիզ, ըհիհիթ (րայթ դաուն) յօ սընէյմ
Իմ անունը Նելլի է	My first name is Nelly	Մայ ֆըւթ նէյմ հզ Նելլի
Իմ ազգանունը Մինասյան է	My surname is Minasyan	Մայ սընէյմ հզ Մինասյան
Քանի՞ տարեկան եք	How old are you?	Հաուն օուդ ս յու
Ես 25 տարեկան եմ	I am 25 years old	Այ էմ թուէնթի ֆայվ իրզ օուդ
Որտեղ եք ծնվել	Where were you born?	Ուէր ուէր յու բօն
Ես ծնվել եմ Երևանում	I was born in London	Այ ուօզ բօն ին Լանդըն

Ո՞րն է Ձեր ազգությունը	What is your nationality?	<i>Ուօթ իզ յօ նէշընէ՛լիթի</i>
Ես... •անգլիացի եմ •ֆրանսիացի եմ •իսպանացի եմ	I am... •an Englishman •a Frenchman •Spaniard	<i>Այ ըմ... •ըն ի՛նգլիշմէն •ը ֆրէնչմէն •սփէ՛նիըդ (տղամարդ)</i>
Ո՞ր երկրի քաղաքացի եք	What is your citizenship?	<i>Ուօթ իզ յօ սիթիզընշիփ</i>
Ես Հայաստանի հանրապետության քաղաքացի եմ	I am a citizen of the Republic of Armenia	<i>Այ էմ ը սիթիզըն ըվ դը Րիպուբլիք ըվ Ամինյը</i>
Որտե՞ղ եք ապրում	Where do you live?	<i>Ուէր դու յու լիվ</i>
Ես հյուրանոցում եմ մնում	I stay at the hotel	<i>Այ սթէյ ըթ դը հուրթէլ</i>
Ի՞նչ մասնագիտություն ունեք	What are you?	<i>Ուօթ սի յու</i>
Ես փրկարար եմ	I am a rescuer	<i>Այ էմ ը րէսքյուը</i>
Ո՞ր երկիրն եք ներկայացնում	What country do you represent?	<i>Ուօթ քա՛նթրի դու յու րիփրիզէնթ</i>
Ո՞վ է պատվիրակության ղեկավարը	Who is the head of the delegation?	<i>Հու իզ դը հէդ ըվ դը դէլիգէյշն</i>

<p>ԻՆդրում եմ ներկայացրե՞ք Ձեր...</p> <ul style="list-style-type: none"> •անձնագիրը •վարորդական իրավունքը •տոմսը 	<p>Please show me your...</p> <ul style="list-style-type: none"> •passport •driving license •ticket 	<p><i>Փլի՞զ շօնու մի յօ... • փսսափօթ • դրայվինգ լայսընս • թիթիթ</i></p>
<p>Դուք դ՞ր երկրից եք</p>	<p>What country are you from?</p>	<p><i>Ուօթ քանթրի ա՞ր յու ֆրոմ</i></p>
<p>Ես (մենք) ԱՄՆ-ից եմ (ենք)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ֆրանսիայից եմ •Անգլիայից եմ •Իսպանիայից եմ 	<p>I am (We are) from the USA</p> <ul style="list-style-type: none"> •from France •from England •from Spain 	<p><i>Այ ըմ (ուի աբ) ֆրոմ դի յուէսէյ • ֆրոմ Ֆրանս • ֆրոմ Բնգլընդ • ֆրոմ Սիսէյն</i></p>
<p>Ո՞ր քաղաքից եք դուք եկել</p>	<p>What town (city) do you come from?</p>	<p><i>Ուօթ թաւնն (սիթի) դու յու քաւմ ֆրոմ</i></p>
<p>Ես եկել եմ...</p>	<p>I have come from...</p>	<p><i>Այ հէվ քաւմ ֆրոմ...</i></p>
<p>Մենք եկել ենք...</p> <ul style="list-style-type: none"> •Բեռլինից •Լոնդոնից •Վաշինգտոնից 	<p>We have come from...</p> <ul style="list-style-type: none"> •Berlin •London •Washington 	<p><i>Ուի հէվ քաւմ ֆրոմ... • Բէլին • Լանդըն • Ուօշինգթըն</i></p>
<p>Ո՞րն է Ձեր հասցեն Գերմանիայում (Անգլիայում, ԱՄՆ-ում)</p>	<p>What is your address in Germany? (England, the USA)</p>	<p><i>Ուօթ իզ յօ ըդդէս ին Ջըմընի (Բնգլանդ, դի Յուէսէյ)</i></p>

Ո՞րն է Ձեր այցելության նպատակը Հայաստան	What is the purpose of your visit to Armenia?	<i>Ուօթ հզ դը փըրփըս ըվ յօ վիզիթ թու Ամհ'նիը</i>
Ես այստեղ եկել եմ... • որպեսզի ծանոթանամ Ձեր երկրին • որպես զբոսաշրջիկ • մասնակցելու սեմինարների	I have come here... • to get to know your country better • as a tourist • to take part in seminars	<i>Այ հեվ քամ հիը... • թու զէթ թու նօու յօ քանթրի բէթը • ըզ ը թուըրիսթ • թու թէյթ փիսթ հին աէմինսագ</i>
Ես եկել եմ ընկերներիս (ծանոթներիս) հրավերով	I have come here at the invitation of my friends (acquaintances)	<i>Այ հեվ քամ հիը ըթ դի հինվիթէյշն ըվ մայ ֆրէնձ (ըքուէյնթընսիզ)</i>
Բարի ճանապարհ Բարի երթ	Have a nice trip! Good luck!	<i>Հէվ ը նայս թրիտի Գուդ լաք</i>
Հաջողություն եմ մաղթում	I wish you success	<i>Այ ուիշ յու սըքսէս</i>

3. Համաձայնություն, անհամաձայնություն *Agreement, Disagreement*

Լավ	All right	<i>Օ՛լ րայթ</i>
Դուք ճիշտ եք	You are right	<i>Յու ա՛ րայթ</i>
Համաձայն եմ	I agree	<i>Այ ըգրի</i>
Իհարկե	Yes, of course	<i>Յէս, ըվ քօու</i>

Ճիշտ է	That's correct	<i>Դէթս քրէքթ</i>
Ո՛չ	No	<i>Նօն</i>
Ես առարկում եմ	I object	<i>Այ ըբջէքթ</i>
Դա անհնար է	That's impossible	<i>Դէթս իմիհօսիբլ</i>
Ցավոք ... • մենք չենք կարող կատարել ձեր խնդրանքը	Unfortunately... • we cannot do what you ask	<i>Անֆօզընթրի... • ուի՛ քէննօթ դու նիօթ յու սւսք</i>
Ես չեմ կարող ձեզ օգնել	I can't help you	<i>Այ քէնթ հէլփ յու</i>
Դուք ճիշտ չեք	You are wrong	<i>Յու սրօսգ</i>

4. Ներողություն Apology

Ներեցե՛ք, խնդրեմ	Excuse me, please	<i>Իքսքյնիգ մի, փլի՛գ</i>
Ներեցե՛ք ձեզ անհանգստացնելու համար	Excuse me for troubling you	<i>Իքսքյնի գ մի ֆօ թրաբլինգ յու</i>
Խնդրում ենք ձեր ներողամտությունը	We wish to make our apologies	<i>Ուի ուիշ թու մէյթ սուը ըփօյըջիգ</i>
Ոչինչ, մի՛ անհանգստացեք	Never mind	<i>Նէ՛վը մսյնդ</i>
Ամեն ինչ կարգին է	Everything is all right	<i>Էվրիթինգ իգ օլ րայթ</i>

5. *Փոխըմբռնում* *Mutual Understanding*

Ես ձեզ հասկանում եմ	I see	Այ սի՛
Ես ձեզ չեմ հասկանում	I don't understand you	Այ դ՛ոնևթ անդրաթէ՛նդ յու
Ես հասկանում եմ, թե դուք ինչ եք ասում	I understand what you are saying	Այ անդրաթէ՛նդ ու՛թ յուս՛ սէյինգ
Խնդրում եմ թարգմանել այս բառը (սախադասությունը)	Translate this word (sentence), please	Թրանսլէ՛յթ դիս ու՛րդ (սէ՛նթընս), փլի՛գ
Դուք ինձ հասկանո՞ւմ եք	Do you understand me?	Դու յու անդրաթէ՛նդ սի
Դուք ինձ չե՞ք հասկանում	Don't you understand me?	Դ՛ոնևթ յու անդրաթէ՛նդ սի
Խնդրում եմ կրկնել	Repeat it, please	Բիփիթ իթ, փլի՛գ

6. *Ընդհանուր արտահայտություններ* *Common Expressions*

Շատ հաճելի է	It is very pleasant	Իթ իգ վէրի փլէզընթ
Ես գոհ եմ	I am pleased	Այ ըմ փլի՛զդ
Մենք գոհ ենք	We are pleased	Ուի՛ սի փլի՛զդ

Ցավոք...	Unfortunately ...	<i>Անֆօզընթի ...</i>
Լավ է	That is good	<i>Դէթ իզ գուդ</i>
Վատ է	That is bad	<i>Դէթ իզ բէդ</i>
Գերազանց է	That is excellent	<i>Դէթ իզ էքսըլընթ</i>
Ոչինչ այնպէս	So-so	<i>Սոսի-սոսի</i>
Զի կարելի	You must not	<i>Յոս մասթ ոտթ</i>
Այո՛, կարելի է	Yes, you may	<i>Յէս, յոս մէյ</i>
Ես վստահ եմ	I am sure	<i>Այ ըմ շուր</i>
Ես վստահ չեմ	I am not sure	<i>Այ ըմ ոտթ շուր</i>
Ամեն ինչ լավ կլինի	Everything will be all right	<i>Էվրիթինգ ուիլ բի օլ րայթ</i>
Մի՛ կասկածեք	Do not doubt	<i>Դոս ոտթ դաութ</i>

7. Շնորհավորանք և հաճոյախոսություն Congratulation and Compliment

Շնորհավորում եմ	Congratulations!	<i>Քընգրէթյուէյշընգ</i>
Շնորհավորում եմ երեխա ունենալու կապակցությամբ (ամուսնության, մեքենայի, աշխատանքի)	Congratulations on your baby (marriage, car, job)	<i>Քընգրէթյուէյշընգ օս յօ բէյբի (մէրիջ, քաւ, ջօբ)</i>

Շնորհավոր Սուրբ Ծնունդ	Merry Christmas!	<i>Մէրի քրիսմաս</i>
Շնորհավորում եմ ձեր Նոր տարին • ծննդյան օրը • տոնը	Happy New Year! • Happy birthday to you! Many happy returns of the day! • Happy holidays!	<i>Հէփի նյու յը</i> • <i>Հէփի բըրթդէյ թու յու</i> <i>Մէսի հէփի րիթընսզ ըվ դը դէյ</i> • <i>Հէփի հոլիդէյզ</i>
Շնորհակալություն, ձեզ նույնն եմ ցանկանում	Thank you, the same to you	<i>Թէնք յու, դը սէյմ րոս յու</i>
Բարի ճանապարհ	Have a nice trip!	<i>Հէվ ը նայս րըրիսի</i>
Ամենայն բարիքներ	All the best!	<i>Օլ դը բէսթ</i>
Հաջողություն եմ ցանկանում	I wish you luck!	<i>Այ ուիշ յու լաք</i>
Այսօր լավ տեսք ունեք	You look very nice today	<i>Յու յուք վէրի նայս րըրդէյ</i>
Ամեն ինչ շատ համեղ էր	Everything was very delicious!	<i>Էվրիթինգ ուօզ վէրի դիվիշըզ</i>

ԺԱՄԱՆԱԿ

TIME

1. Օրվա ժամերը Time of the Day

Ժամանակ	Time	Թայմ
Որքան ժամանակ է ձեզ անհրաժեշտ	How long will it take you?	Հանու լծագ ուիլ հթ թեյթ յու
24 ժամ	Twenty-four hours	Թուէնթի ֆո սուրդ
Կես ժամ	Half an hour	Հւֆ ըն սուր
Քառորդ ժամ	Quarter of an hour	Քուորթը ըլ ըն սուր
5 րոպե	5 minutes	Ֆայվ մինից
Կես րոպե	Half a minute	Հւֆ ը մինիթ
10 վայրկյան	10 seconds	Թէն սեքնձ
Ժամը քանիսն է	What time is it?	Ուօթ Թայմ իզ իթ
Առավոտյան (ցերեկը)	In the morning (afternoon)	Ին դը մօնինգ (սֆթընուս)
Կեսօրին (կեսգիշերին)	At noon (mid-night)	Ըթ նուս (մինիսայթ)

Երեկոյան	In the evening	<i>Ին ղի իվնինգ</i>
Գիշերը	At night	<i>Ըթ նայթ</i>
Ո՞ր ժամին (ժամը քանիսին)	What time?	<i>Ուօթ թայտ</i>
Ե՞րբ	When	<i>Ուէն</i>
Ժամը մեկն անց հինգ րոպե	At five minutes past one	<i>Ըթ ֆայվ մինից փասթ ուան</i>
Ինն անց քառորդ	At a quarter past nine	<i>Ըթ ը քուօթը փնսթ նայն</i>
Ութն անց կես	At half past eight	<i>Ըթ հուֆ փասթ էյթ</i>
Տասին քսան պակաս	At twenty minutes to ten	<i>Ըթ թուէնթի մինից թու թէն</i>
Տասին քառորդ պակաս	At a quarter to ten	<i>Ըթ ը քուօթը թու թէն</i>

2. Շաբաթվա օրերը *The Days of the Week*

Երկուշաբթի	Monday	<i>Մանդի</i>
Երեքշաբթի	Tuesday	<i>Թյու՛զդի</i>
Չորեքշաբթի	Wednesday	<i>Ուէնզդի</i>

Հինգշաբթի	Thursday	<i>Թըրզդի</i>
Ուրբաթ	Friday	<i>Ֆրայդի</i>
Շաբաթ	Saturday	<i>Սէթըդի</i>
Կիրակի	Sunday	<i>Սանդի</i>
Երկուշաբթի օրը	On Monday	<i>Օս մանդի</i>
Այսօր	Today	<i>Թըդէյ</i>
Վաղը	Tomorrow	<i>Թըմորոս</i>
Վաղը չէ մյուս օրը	The day after tomorrow	<i>Դը դէյ աֆթըթըմորոս</i>
Երեկ	Yesterday	<i>Յէսթըդի</i>
Երեկ չէ առաջին օրը	The day before yesterday	<i>Դը դէյ բիֆօյէսթըդի</i>
Այսօր 2012 թվականի հունիսի 8-ն է	Today is the eighth of June two thousand and twelve	<i>Թըդէյ իզ դի էյթ ըվ ջլուն թու թանուզնը ընդ թուէլվ</i>
Աշխատանքային օր	Week day	<i>Ուիք դէյ</i>
Հանգստյան օր	Day off	<i>Դէյ օֆ</i>
Տոնական օր	Holiday	<i>Հօլիդէյ</i>

3. Ամիսներ The Months

Հունվար	January	Ջէնյուըրի
Փետրվար	February	Ֆէբրուըրի
Մարտ	March	Մնչ
Ապրիլ	April	Էյիրիլ
Մայիս	May	Մէյ
Հունիս	June	Ջյուն
Հուլիս	July	Ջյուլայ
Օգոստոս	August	Օգըսթ
Սեպտեմբեր	September	Սիիթէմբը
Հոկտեմբեր	October	Օքթօուբը
Նոյեմբեր	November	Նօուվէմբը
Դեկտեմբեր	December	Դիսէմբը
Ո՞ր ամսին	In which month?	Ին ուի՛չ մանթ
Այս (անցած, նախանցած, հաջորդ) ամսին	This (last, before last, next) month	Դիս (լնսթ, քիֆօ լնսթ, նէքսթ) մանթ
Հուլիսին	In July	Ին ջյուլայ

**ՉԱՓ ՈՒ ՔԱՆԱԿԻ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐ,
ԹՎԱԿԱՆՆԵՐ, ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐ**
UNITS OF MEASUREMENT, NUMBERS, UNITS OF CURRENCY

1. Կշռի և երկարության միավորներ
Units of Weight and Length

Գրամ	Gram	Գրէմ
Կիլոգրամ	Kilogram	Քիլոգրէմ
Տոննա	Ton	Թան
Մեկ գրամ (կիլոգրամ)	One gram (kilogram)	Ուս'ն գրէմ (քիլոգրէմ)
Միլիմետր	Milimetre	Միլիմիթր
Սանտիմետր	Centimetre	Սէնթիմիթր
Մետր	Metre	Միթր
Կիլոմետր	Kilometre	Քիլոմիթր

2. Քանակական և դասական թվականներ
Cardinal and Ordinal Numbers

Որքան (քանի)	How many?	Հսու մէնի
Ո՞ր	Which?	Ուիչ

0 — զրո	Zero	<i>Զհրրոու</i>
1 - մեկ — առաջին	One – the first	<i>Ուա՛ւ – դը ֆըւաթ</i>
2 - երկու — երկրորդ	Two – the second	<i>Թո՛ւ – դը սէքընդ</i>
3 - երեք — երրորդ	Three – the third	<i>Թրի՛ – դը թհընդ</i>
4 - չորս — չորրորդ	Four – the fourth	<i>Տո՛ – դը ֆո՛թ</i>
5 - հինգ — հինգերորդ	Five – the fifth	<i>Տայվ-դը ֆիֆթ</i>
6 - վեց — վեցերորդ	Six – the sixth	<i>Սիքս – դը սիքսթ</i>
7 - յոթ — յոթերորդ	Seven – the seventh	<i>Սէվն – դը սէվնթ</i>
8 - ութ — ութերորդ	Eight – the eighth	<i>Էյթ – դի էյթս</i>
9 - ինը — իններորդ	Nine – the ninth	<i>Նայն – դը նայնթ</i>
10 - տասը — տասներորդ	Ten – the tenth	<i>Թէն-դը թէնթ</i>
11 - տասնմեկ — տասնմեկերորդ	Eleven – the elev- enth	<i>Իլէվըն – դի իլէվընթ</i>
12 - տասներկու — տասներկուերորդ	Twelve – the twelfth	<i>Թուէլվ – դը թուէլվթ</i>
13 - տասներեք — տասներեքերորդ	Thirteen – the thir- teenth	<i>Թրրթհին – դը թրրթհինթ</i>

14 – տասնչորս — տասնչորսերորդ	Fourteen – the four- teenth	<i>Չորթին – դը ֆորթինթ</i>
15 – տասնհինգ — տասնհինգերորդ	Fifteen – the fif- teenth	<i>Տիֆթին – դը ֆիֆթինթ</i>
16 – տասնվեց — տասնվեցերորդ	Sixteen – the six- teenth	<i>Սիքսթին – դը սիքսթինթ</i>
17 – տասնյոթ — տասնյոթերորդ	Seventeen – the seventeenth	<i>Սէվնթին – դը սէվնթինթ</i>
18 – տասնութ — տասնութերորդ	Eighteen – the eigh- teenth	<i>Էյթին – դի էյթինթ</i>
19 – տասնինը — տասնիններորդ	Nineteen – the nine- teenth	<i>Նայնթին – դը նայնթինթ</i>
20 – քսան — քսաներորդ	Twenty – the twen- tieth	<i>Թուէնթի – դը թուէնթիթ</i>
21 – քսանմեկ — քսանմեկերորդ	Twenty-one – the twenty-first	<i>Թուէնթի ուան – դը թուէնթի ֆրսթ</i>
22 – քսաներկու — քսաներկուերորդ	Twenty-two – the twenty-second	<i>Թուէնթի թու – դը թուէնթի սէքընդ</i>
23 – քսաներեք — քսաներեքերորդ	Twenty-three – the twenty-third	<i>Թուէնթի թրի – դը թուէնթի թրիդ</i>
24 – քսանչորս — քսանչորսերորդ	Twenty-four – the twenty-fourth	<i>Թուէնթի ֆո – դը թուէնթի ֆոթ</i>

30 – երեսուն — երեսուներորդ	Thirty – the thirtieth	<i>Թըրթի – դը թիըրթիիթ</i>
40 – քառասուն — քառասուներորդ	Forty – the fortieth	<i>Տօթի – դը ֆօթիիթ</i>
50 – հիսուն — հիսուներորդ	Fifty – the fiftieth	<i>Տիֆթի – դը ֆիֆթիիթ</i>
60 – վաթսուն — վաթսուներորդ	Sixty – the sixtieth	<i>Միքսթի – դը սիքսթիիթ</i>
70 – յոթանասուն — յոթանասուներորդ	Seventy – the sev- entieth	<i>Սէվընթի – դը սէվընթիիթ</i>
80 – ութսուն — ութսուներորդ	Eighty – the eighti- eth	<i>Էյթի – դի էյթիիթ</i>
90 – իննսուն — իննսուներորդ	Ninety – the nine- tieth	<i>Նայնթի – դը նայնթիիթ</i>
100 – հարյուր — հարյուրերորդ	A hundred – the hundredth	<i>Ը հաւնդրիդ – դը հաւնդրից</i>
500 – հինգ հարյուր — հինգ հարյուրերորդ	Five hundred – the five hundredth	<i>Ֆայվ հաւնդրիդ – դը ֆայվ հաւնդրից</i>
1000 – հազար — հազարերորդ	A thousand – the thousandth	<i>Ը թաւուզընդ – դը թաւուզընց</i>
1000000 – միլիոն — միլիոներորդ	A million – the mil- lionth	<i>Ը միլիըն – դը միլիընթ</i>
314 – երեք հարյուր տասնչորս — երեք հարյուր տասնչորսերորդ	Three hundred and fourteen – the three hundred and four- teenth	<i>Թրի հաւնդրիդ ընդ ֆօթիս – դը թրի հաւնդրիդ ընդ ֆօթիսթ</i>

1/4 – մեկ քառորդ	One quarter	<i>Ուսն քուօթը</i>
1/3 – մեկ երրորդ	One third	<i>Ուսն թըրդ</i>
1/2 – մեկ երկրորդ	A half	<i>Ը հսֆ</i>
2/3 – երկու երրորդ	Two thirds	<i>Թնո թըրդ</i>
3/4 – երեք չորրորդ	Three quarters	<i>Թրհի քուօթը</i>
1 1/2 – մեկ ու կես	One and a half	<i>Ուսն ընդ ը հսֆ</i>
2 1/2 – երկուս ու կես	Two and a half	<i>Թնո ընդ ը հսֆ</i>
Մեկ տոկոս	One per cent	<i>Ուսն փըրսէսթ</i>
Տասը տոկոս	Ten per cent	<i>Թէս փըրսէսթ</i>
3,5 – երեք ամբողջ հինգ տասնորդական	Three point five	<i>Թրհի փօհնթ ֆայվ</i>

3. Դրամական միավորներ *Units of Currency*

Հարյուր դրամ	One hundred drams	<i>Ուսն հսնդրհի դրամն</i>
Երեք հարյուր դոլար	Three hundred dollars	<i>Թրհի հսնդրհի դսլըր</i>
Երկու հազար եվրո	Two thousand euros	<i>Թու թսնուըընդ յուրթո</i>

ԲԱՌԱՑԱՆԿ

GLOSSARY

1. Վտանգավոր դյուրավառ նյութեր *Hazardous Flammable Materials*

Աերոզոլային ցողածիր	aerosol spray	<i>Էրրոսոլ սփրեյ</i>
Փայտածուխ	charcoal	<i>Չւրբոն</i>
Ածուխ	coal	<i>Քոն</i>
Դիզելային վառելիք	diesel fuel	<i>Դիզլ ֆյուել</i>
Նավթ	oil	<i>Օյլ</i>
Պայթուցիկներ	explosives	<i>Իքսպլոզուսիվզ</i>
Բենզին	petrol	<i>Պէթրոլ</i>
Տաքացուցիչ յուղ	heating oil	<i>Հիթինգ օյլ</i>
Կերոսին	kerosene	<i>Քէրոսին</i>
Բնական գազ	natural gas	<i>Նէչլրլ գէս</i>
Աերոզոլ ներկ	spray paint	<i>Սփրեյ փէյնթ</i>
Ներկ	paint	<i>Փէյնթ</i>

Ացետոն	acetone	<i>Էտրթօնն</i>
Մեթան	methane	<i>Միդէյն</i>
Եթեր	ether	<i>Էդը</i>
Եղեգ՛նախեժ, սկիպիտար	turpentine	<i>Թըրիւնթայն</i>

2. Տնային սարքավորումներ *Household Appliances*

Օդակարգավորիչ	air conditioner	<i>Էր քընդի՛շընը</i>
Խորովածի մանղալ	barbecue grill	<i>Բարբըքյու գրիլ</i>
Փուռ, վառարան	oven	<i>Մ՛վս</i>
Միկրոալիքային վառարան	microwave oven	<i>Մայքրոուեյվ սի՛վս</i>
Սալօջախ	stove	<i>Սթօուվ</i>
Սալօջախի աչք	gas ring	<i>Գէս ռի՛նգ</i>
Առաստաղի հովացուցիչ	ceiling fan	<i>Միլինգ ֆէն</i>
Չորանոց	clothes dryer	<i>Բլօուց դրայը</i>
Սրճեփ	coffee pot	<i>Բօ՛ֆի փօթ</i>

Թեյնիկ	kettle	Քէ՛թլ
Էլեկտրական թեյնիկ	electric kettle	Բլէ՛քթրիք քէ՛թլ
Համակարգիչ	computer	Քընկիյու՛թը
Խոնավացուցիչ	humidifier	Հյումիդիֆայը
Հակախոնավացուցիչ	dehumidifier	Դեհյումիդիֆայը
Սպասք լվացող սարք	dishwasher	Դիշուօշը
Էլեկտրական տաքացուցիչ	electric heater	Բլէ՛քթրիք հի՛թը
Երկարացման լար	extension cord	Իքսթէ՛նշն քօր
Լուսամփոփ	lamp	Լէմփ
Լամպ	light bulb	Լայթ բալբ
40 վատտանոց լամպ	a 40-watt bulb	Ը ֆօրթի ուօթ բալբ
Արդուկ	iron	Ա՛յըն
Վարդակ	socket	Սօքիթ
Սառնարան	fridge	Ֆրիջ
Հեռուստացույց	TV set	թիվիսէթ
Տոստեր	toaster	Թօ՛ուսթը

Փոշեկուլ	vacuum cleaner / hoover	<i>Վէքյուրմ քլինը, հոովը</i>
Լվացքի մեքենա	washing machine	<i>Ուոշինգ մըշին</i>
Գազի սալօջախ	gas stove	<i>Գէս սթօուվ</i>
Գազի վառարան	gas oven	<i>Գէս օւն</i>
Գազի կենտրոնական ջեռուցում	gas central heating	<i>Գէս սէնթրըլ հիթինգ</i>
Գազի ջեռուցման համակարգ	gas heating system	<i>Գէս հիթինգ սիսթըմ</i>
Նվագարկիչ	stereo	<i>Սթերիօու</i>
Մարտկոց	accumulator	<i>Ըքյու'մյըլէյթը</i>
Բլենդեր	blender	<i>Բլէնդը</i>
Խառնիչ	mixer	<i>Միքսը</i>
Վարսահարդարիչ	hair dryer	<i>Հէր դրայը</i>
Սառնախցիկ	freezer	<i>Ֆրիզը</i>
Ռադիո	radio	<i>Րէյդիօու</i>
Սրճաղաց	coffee grinder	<i>Թօֆի գրայնդը</i>

Էլեկտրական սրճեփ	coffee maker	<i>Քոֆի մէյքըր</i>
Տպիչ	printer	<i>Փրինտըր</i>

3. Հրդեհի կանխարգելման և անվտանգության համակարգեր Fire Prevention and Security Systems

Ածխաթթու գազի մոնիտոր	carbon monoxide monitor	<i>Քւնրըն մոնիթոր</i>
Հրդեհի ահազանգ	fire alarm	<i>Ֆայր ըլաւմ</i>
Ծխի դետեկտոր	smoke detector	<i>Սմոուք դիթեկթոր</i>
Կրակմարիչ	fire extinguisher	<i>Ֆայր իքսթինգուիշըր</i>
Ջրցան համակարգ	sprinkle system	<i>Սփրինքըր սիսթըմ</i>
Հաղորդականության շղթայի անջատիչ	circuit-breaker	<i>Սըրքիթ-բրեյքըր</i>
Ապահովիչների տուփ	fuse box	<i>Ֆյուզ բօքս</i>
Բացովի սանդուղք	extention ladder	<i>Իքսթենշն լէդըր</i>
Մատակարար խողովակ	delivery hose	<i>Դելիվըրի հոուզ</i>
Կցորդիչ	hose coupling	<i>Հոուզ քափլինգ</i>

Սաղավարտ	helmet	Հէլմիթ
Ճնշման կարգավորիչ	pressure regulator	Փրէշըր րէգյուլէյթըր
Զգուշացնող սարք	warning device	Ուժնինգ դիվայս
Ջրատար մեքենա	water truck	Ուձթըր թրաք
Ջրի պոմպ	water pump	Ուձթըր փամփ
Հրշեջ մեքենա	fire engine	Ֆայը Էնջին

4. Շենքերի և շինությունների տեսակները *Types of Buildings*

Բնակարան	apartment flat	Ըփսնթմընթ Ֆլէթ
Բազմաբնակարան շենք	apartment block (BrE) apartment building (AmE)	Ըփսնթմընթ բլոք Ըփսնթմընթ բիլդինգ
Տուն	house	Հաւուս
Միհարկանի շինություն	single-storey build- ing	Մի'նգըլ-սթորի բիլդինգ

Երկհարկանի շենք	two-storey building	<i>Թու-սթորի բիլդինգ</i>
Եռահարկ շենք	three-storey building	<i>Թրի-սթորի բիլդինգ</i>
Առանձնատուն	detached house	<i>Դիթէջթ հաւուս</i>
Հյուրանոց	hotel	<i>Հուրթէլ</i>
Ավտոկայանատեղով փոքր հյուրանոց	motel	<i>Մուրթէլ</i>
Հանրակացարան	hostel	<i>Հոսթլ</i>
Ավտոտնակ	garage	<i>Գէրաջ</i>
Գործարան	factory	<i>Ֆէքթըրի</i>
Հանրախանութ	shopping mall department store	<i>Շոփինգ մոլ Դիփաւթմընթ սթոր</i>
Սուպերմարկետ	supermarket	<i>Սյու'փրմարիթ</i>
Խանութ	shop (BrE) store (AmE)	<i>Շոփ Սթոր</i>
Երկնաքեր	skyscraper	<i>Սքայսքրեյվեր</i>
Բարձրահարկ շենք	high-rise	<i>Հայ-րայզ</i>
Եկեղեցի	church	<i>Չըրչ</i>

Մայր տաճար	cathedral	<i>Քըթիդրալ</i>
Բարձրահարկ շենքի վերջին հարկի շքեղ բնակարան	penthouse	<i>Փէնթհաուս</i>
Սպասարկման կետ	service station	<i>Սըվիս սթէյշն</i>
Ռեստորան	restaurant	<i>Րէսթորոնթ</i>
Սրճարան	cafe	<i>Քէֆէյ</i>
Գրադարան	library	<i>Լայբրերի</i>
Գրախանութ	bookshop (BrE) bookstore (AmE)	<i>Բուքշոփ</i> <i>Բուքսթոր</i>
Համերգասրահ	concert hall	<i>Քոնսարթ հոլ</i>
Ֆուտբոլի մարզադաշտ	football stadium	<i>Ֆութբոլ սթէյդիում</i>
Մարզասրահ	gym	<i>Ջիմ</i>
Մզկիթ	mosque	<i>Մոսք</i>
Տաճար	temple	<i>Թէմփլ</i>
Աշտարակ	tower	<i>Թաւուր</i>
Բանկ	bank	<i>Բէնք</i>
Հիվանդանոց	hospital	<i>Հոսպիտլ</i>

Դեղատուն	pharmacy / chemist's	<i>Ֆանդուի / քէմիսց</i>
Կինո	cinema	<i>Մի'նըմը</i>
Թատրոն	theatre	<i>Թի'րթը</i>
Թանգարան	museum	<i>Մյուզի'ըմ</i>
Պատկերասրահ	gallery	<i>Գէ'լըրի</i>

5. Տան կառուցվածքը **House Structure**

Ճաշասենյակ	dining room	<i>Դայնինգ ռոմ</i>
Հյուրասենյակ	living room	<i>Լիվինգ ռոմ</i>
Խոհանոց	kitchen	<i>Քիչին</i>
Լվացքասենյակ	laundry room	<i>Լո'նդրի ռոմ</i>
Ննջարան	bedroom	<i>Բէդրոմ</i>
Լոգարան	bathroom	<i>Բէթրոմ</i>
Միջանցք	corridor, hall	<i>Թորիդո', հոլ</i>
Բակ	yard	<i>Յայն</i>
Առաջին հարկում	on the ground floor	<i>Օս դը գրաունդ ֆլո</i>
• երկրորդ հարկում	• first floor	• ֆրսթ ֆլո
• երրորդ հարկում	• second floor	• սէքընդ ֆլո

6. *Բնական արտակարգ իրավիճակներ* *Natural Emergencies*

Երկրաշարժ	earthquake	<i>Ը՛րթրուէյք</i>
Երկրաշարժի օջախ	hypocenter (focus)	<i>Հայյաօսէնթըն (ֆօուքըս)</i>
Էպիկենտրոն	epicenter	<i>Էպիսէնթըն</i>
Հետցնցում	aftershock	<i>Ա՛ֆթըշօք</i>
Երկրաշարժի նախանշան	foreshock	<i>Ֆօշօք</i>
Սեյսմիկ ռիսկ	seismic risk	<i>Սայզմիք ռիսք</i>
Սեյսմիկ գոտի	seismic zone	<i>Սայզմիք զօնն</i>
Սեյսմիկ ալիք	seismic wave	<i>Սայզմիք ուէյվ</i>
Սեյսմոգրաֆ	seismograph	<i>Սայզմըդրաֆ</i>
Սեյսմիկ սանդղակ	seismic scale	<i>Սայզմիք սքէյլ</i>
Մագնիտուդ	magnitude	<i>Մէ՛գնիթյուդ</i>
Ռիխտերի սանդղակ	Richter scale	<i>Րիքթըն սքէյլ</i>
Հրաբուխ	volcano	<i>Վօլքէ՛յսու</i>

Հրաբխային երկրաշարժ	volcanic earthquake	<i>Վօլքանիք ըրթրուէք</i>
Լավա	lava	<i>Լավը</i>
Սողանք	landslide	<i>Լէնդալայդ</i>
Յունամի	tsunami	<i>Յունանի</i>
Ուժեղ քամի	strong wind	<i>Մթօնօգ ուինդ</i>
Ցիկլոն	cyclone	<i>Սայքլօն</i>
Մրրիկ, փոթորիկ	storm	<i>Մթօմ</i>
Տորնադո	tornado	<i>Թօնէյրօն</i>
Թայֆուն	typhoon	<i>Թայֆուն</i>
Ամպրոպ	thunder	<i>Թանդը</i>
Կարկուտ	hail	<i>Հէյլ</i>
Ձյուն	snow	<i>Սուոն</i>
Անձրև	rain	<i>Բէյն</i>
Տեղատարափ անձրև	downpour, cloud-burst	<i>Դանունիօ, քլաուդբըսթ</i>
Թթվային անձրև	acid rain	<i>Էսիդ րէյն</i>

Կայծակ	lightning	<i>Լայթնինգ</i>
Մառախուղ	fog	<i>Ֆոգ</i>
Ուժեղ ձյունաբուր	snow storm	<i>Սնուու սթօմ</i>
Փոշեփոթորիկ	dust storm	<i>Դասթ սթօմ</i>
Բնական աղետ	natural disaster	<i>Նէչըրըլ դիզասթըր</i>
Ջրհեղեղ	flood	<i>Ֆլադ</i>
Հրդեհ	fire	<i>Ֆայր</i>
Օդի աղտոտում	air pollution	<i>Էր փրլյուշն</i>
Ջրի աղտոտում	water pollution	<i>Ուոթըր փրլյուշն</i>
Ջերմոցային էֆֆեկտ	greenhouse effect	<i>Գրինհաուս իֆֆեքթ</i>

7. Տեխնոսածին արտակարգ իրավիճակներ ***Technogenic Emergencies***

Վթար	accident	<i>Էքսիդենթ</i>
Տեխնոսածին վտանգ	technogenic hazard	<i>Թէքնուոյզէ՛նիք հէզըրդ</i>
Պոտենցյալ վտանգավոր օբյեկտ	potentially hazardous object	<i>Փըթէ՛նշըլի հէզըրդու օբյեկթ</i>

Պոտենցյալ վտանգավոր նյութ	potentially hazardous material	<i>Փրթէ՛նշըլի հէ՛զըղըսս սըթհըրիըլ</i>
Վարակման գոտի	contamination area	<i>Քընթէ՛մինէ՛յշն էրրիը</i>
Արդյունաբերական վթար	industrial accident	<i>Ինդստրիըլ էքսիդընթ</i>
Ճառագայթաակտիվ նյութեր	radioactive materials	<i>Րէյդըլէքթիվ սըթհըրիըլզ</i>
Ճառագայթաակտիվ թափոններ	radioactive wastes	<i>Րէյդըլէքթիվ ուէյսզ</i>
Ուլտրամանուշակագույն ճառագայթում	ultraviolet radiation	<i>Ալթըրվայլըթ ռէյդիէյշն</i>
Էլեկտրամագնիսական ճառագայթում	electromagnetic radiation	<i>Իլէքթրոմէգնէթիք ռէյդիէյշն</i>
Դոզաչափ	dosimeter	<i>Դոսիմիթըր</i>
Քիմիական վարակում	chemical contamination	<i>Քէ՛միքըլլ քընթէ՛մինէ՛յշն</i>
Շմոլ գազից թունավորում	carbon monoxide poisoning	<i>Քարբոն մոնօքսայդ փոյզընիսզ</i>
Վտանգավոր քիմիական նյութեր	hazardous chemicals	<i>Հէ՛զըղըսս քէ՛միքըլլզ</i>

Քիմիական վարակման գոտի	chemical contamination area	<i>Քէմիքըլ քընթէմինէշն էրրիը</i>
Ռադիոակտիվ վարակում	radioactive contamination	<i>Րէյդիոէքթիվ քընթէմինէշն</i>
Հրդեհային անվտանգություն	fire safety	<i>Ֆայր սէյֆըթի</i>
Հրդեհային վտանգ	fire hazard	<i>Ֆայր հէզըդ</i>
Պայթյուն	explosion	<i>Իքսպլոուժն</i>
Գազի պայթյուն	gas explosion	<i>Գէս Իքսպլոուժն</i>
Պայթուցիկ նյութեր	explosive materials	<i>Իքսպլոուսիվ մըթիըրիըլզ</i>

8. Մարմնի մասեր Body Parts

Գլուխ	head	<i>Հէդ</i>
Աչք	eye	<i>Այ</i>
Հոնք	eyebrow	<i>Ա'յբրաու</i>
Թարթիչ	eyelashes	<i>Ա'յլէշիզ</i>
Կոպ	eyelid	<i>Ա'յլիդ</i>
Ծիածանաթաղանթ	iris	<i>Ա'յրիս</i>

Բիբ	pupil	<i>Փյու'իլ</i>
Ճակատ	forehead	<i>Ֆօրիդ</i>
Քիթ	nose	<i>Նուզ</i>
Քթանցք	nostril	<i>Նօսթրիլ</i>
Այս	cheek	<i>Չիք</i>
Ատամ	tooth	<i>Տու'թ</i>
Լիկ	gum	<i>Գամ</i>
Լեզու	tongue	<i>Թանգ</i>
Շրթունք	lip	<i>Լիփ</i>
Կզակ	chin	<i>Չին</i>
Ծնոտ	jaw	<i>Ջո'</i>
Ականջ	ear	<i>Իլ</i>
Բլթակ	ear lobe	<i>Իլ լուր</i>
Քունք	temple	<i>Թէմփլ</i>
Ուս	shoulder	<i>Շօուլդր</i>
Պարանոց	neck	<i>Նէք</i>
Թև	arm	<i>Ա'մ</i>

Թևատակ	armpit	<i>Ա՛մփիթ</i>
Արմունկ	elbow	<i>Էլբոու</i>
Նախաբազուկ	forearm	<i>Ֆորամ</i>
Դաստակ	wrist	<i>Րիսթ</i>
Ձեռք	hand	<i>Հէնդ</i>
Մատներ	fingers	<i>Ֆինգըզ</i>
Բթամատ	thumb	<i>Թամ</i>
Յուցամատ	index finger	<i>Ինդէքս ֆինգը</i>
Միջնամատ	middle finger	<i>Միդլ ֆինգը</i>
Մատանեմատ	ring finger	<i>Րինգ ֆինգը</i>
Ճկույթ	little finger	<i>Լիթլ ֆինգը</i>
Ափ	palm	<i>Փա՛մ</i>
Եղունգ	nail	<i>Նէյլ</i>
Կրծքավանդակ	chest	<i>Չէսթ</i>
Որովայն	stomach	<i>Սթամինդ</i>
Մեջք	back	<i>Բէք</i>
Գոտկատեղ	waist	<i>Ուէյսթ</i>

Կունք	hip	Հիփ
Ազդր	thigh	Թայ
Ոտք	leg	Լէգ
Ծունկ	knee	Նի
Սրունք	calf	Քւ՛սֆ
Սրնքոսկր	shin	Շին
Կրունկ	heel	Հիլ
Ոտք, ոտնաթաթ	foot	Ֆու՛թ
Կոճ	ankle	Էնքլ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԱՃԱԿՆԵՐԻ ՆՇԱՆՆԵՐ
EMERGENCY SIGNS

Բուժկետ

First aid station

Ճրտ էյդ սթեյշն

Ճանապարհային
աշխատանքներ

Road-works

Բ՛օուդ-ուրքս

Զգուշացի՛ր, գնացք է

Beware of trains

Բիուէ՛ր ըվ թրէ՛յնգ

Աստիճաններով ներքև

Downstairs

Դասուսթէ՛րգ

Աստիճաններով վերև

Upstairs

Ափսթէ՛րգ

Փակ է

Closed

Քլօուդ

Բաց է

Open

Օրուփըն

Մուտքն արգելվում է

No entry

Նօու էնթրի

Ճանապարհը փակ է

Road closed

Րո՛ուդ քլո՛ուզդ

Զգուշացիր

Caution

Բո՛շն

Վտանգ

Danger

Դէ՛յնջը

Զծխել

No smoking

Նօու սմո՛ւքինգ

Չաղտոտել

No littering

Նուս լիթըրինգ

Չլողակ

No swimming

Նուս սուիմինգ

Վթարային ելք

Emergency exit

*Ըմիջընսի էքսիթ
(էգզիթ)*

Կապէք անվտանգության գոտիները

Fasten your seat belts

*Ֆաստըն յո սիթ
բէլթ*

Շների հետ մուտքն արգելված է

No dogs allowed

Նուս դոգգ ըլաուդ

Փրկարարական բաճկոնը նստարանի տակ է

Life vest under seat

Լայֆ վեսթ անդր սիթ

Արտակարգ իրավիճակների դեպքում լոգանքի և աչքերի վնասման կետ

Emergency shower and eye wash

Իմրջրնաի շատր էնդ այ ուօշ

Արտակարգ իրավիճակների հեռախոս

Emergency telephone

Իմրջրնաի թէլիֆօն

Ելքի դուռը բացվում է ներս

Exit door opens inwards

Էքսիթ դօ օուփընդ ինուրն

Արտակարգ իրավիճակի դեպքում կոտրե՛ք ապակին

In case of emergency break the glass

Ին քէյս ըվ իմրջրնաի բրէյք դը գլաս

Կրակմարիչ

Fire extinguisher

*Ֆայր
իքսթինգուիշը*

Քաշի՛ր դեպի քեզ

Pull

Փուլ

Հրի՛ր դեպի դուրս

Push

Փուշ

Արտակարգ իրավիճակների դեպքում հավաքվելու կետ (հավաքատեղի)

Emergency assembly point

*Բնիջընստի ըսէմբլի
փօինթ*

Արտակարգ իրավիճակների պատգարակ

Emergency stretcher

Բնիջընստի սթրէչըր

Հակահրդեհային սարքավորումներ: Մաքրոր պահել

Fire equipment.
Keep clear

*Ֆայր հրուիսմընթ.
Քիսի քլիը*

Ապաստան երկրաշարժի դեպքում

Earthquake shelter

Ը՛ թթուէյթ շէյթը

Վթարային շարժասանդուղք

Emergency ladder

Իմըջընսսի լէդը

Տարհանման ուղի

Evacuation route

Իվէքյուէյշն թու՛թ

Լիցքավորելուց առաջ անջատե՛ք շարժիչը

Shut off engine before refueling

Շարթ օֆ է՛նջին բիֆօ թիֆյուըլինգ

Վթարային
աստիճանասանդուղք

Emergency
exit stairs

Ինժըրնաի էքսիթ
սթեյնզ

Դեպի վթարային ելք

To emergency exit

Թու ինժըրնաի
էքսիթ

Դյուրավատ հեղուկներ են
առկա
Ծխելն արգելվում է

Flammable liquids
No smoking

Ֆլեմբըրլի լիքուիձ
Շօու սւձուքիւնզ

Բացելու համար պտտե՛ք

Turn to open

Թըն թու Օուփըն

Բացելու համար հրե՛ք

Slide to open

Սլայդ թու Օուփըն

Հաշմանդամների
վթարային ելք

Disabled fire exit

Դիսէյբլըդ ֆայը
էքսիթ

Չօգտվել վերելակից
հրդեհի դեպքում

Do not use elevator
in case of fire

*Դու նօթ յուզ
էլիվէյթը ին քէյս
ըվ ֆայր*

Արտակարգ իրավիճակի
պարագաներ

Emergency
equipment

*Բնհրջրնսի
իքուիսինընթ*

Սեղմեք անվտանգության
կոճակը

Push emergency
button

*Փուշ իմհրջրնսի
բսթն*

Արգելվում է տեղափոխել
դյուրավառ հեղուկներ

No flammable liquids

*Նօու ֆլէմըբըլ
լիքուիճ*

ԼՈՆԴՈՆԻ ՏԵՍԱՐԺԱՆ ՎԱՅՐԵՐ THE SIGHTS OF LONDON

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ • THE BRITISH MUSEUM

Լոնդոնում գտնվող Բրիտանական թանգարանը համարվում է մարդկային պատմության և մշակույթի աշխարհի մեծագույն թանգարաններից մեկը: Իր մշտական հավաքածուն, որը կազմում է մոտ ութ միլիոն աշխատանք, լավագույններից մեկն է, առավել համապարփակ, սպառիչ տեղեկատվությամբ և ամենամեծն իր տեսակի մեջ, որը լուսաբանում և հաստատում է մարդկային մշակույթի պատմությունը ծագումից մինչ օրս:

Բրիտանական թանգարանը հիմնադրվել է 1753 թ., հիմնականում բժիշկ և գիտնական Սըր Հանս Սլոանի հավաքածուների հիման վրա: Առաջին անգամ թանգարանը հանրության համար բացվել է 1759 թ. հունվարի 15-ին:

Բրիտանական թանգարանի հարստություններից է նաև Անահիտ աստվածուհու գլուխը:

The British Museum is a museum in London, founded in 1753. It is the largest and richest of its kind in the world. The British Museum's collection of seven million objects representing the rich history of human cultures mirrors the city of

London's global variety. It includes monuments of primitive and antique culture, Ancient East culture, the richest collection of engravings, pictures, ceramics, coins. The British Museum library is now named the British national library. It was formed in 1973 from the British Museum library and other national collections. It has a copy of every book that is printed in the English language, so that there are more than six million books there. The British Museum Library has a very big collection of printed books and manuscripts, both old and new. You can see beautifully illustrated old manuscripts which they keep in glass cases. In no other museum can the visitor see so clearly the history of what it is to be human.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱԿ • THE NATIONAL GALLERY

Ազգային պատկերասրահը արվեստի թանգարան է, որը գտնվում է Լոնդոնի Թրաֆալգարյան հրապարակում: Հիմնադրվելով 1824 թ.՝ այն իր մեջ պարունակում է 13-րդ դարից մինչև 1900-ական թթ. ժամանակաշրջանի ավելի քան 2 300 նկարների հավաքածու: Պատկերասրահի հավաքածուն պատկանում է Միացյալ Թագավորության հանրությանը և հիմնական հավաքածուների ցուցադրության մուտքն անվճար է: Ներկայիս շենքը նախագծված է Ուիլյամ Ուիլքինսի կողմից 1832 թվականին: Միայն դեպի Թրաֆալգա-

րյան հրապարակ նայող շինության ճակատային մասում էական փոփոխություն չի արվել, իսկ ընդհանուր շենքն իր ամբողջ պատմության ընթացքում մաս-մաս ընդլայնվել է:

The National Gallery in Trafalgar Square has one of the richest and most extensive collections of paintings in the world. It stands to the north of Trafalgar Square. The gallery was designed by William Wilkins and built in 1834-1837.

It has the most valuable display of French paintings from the early of the Impressionists, and, of course, the finest English paintings, with Gainsborough, Turner, Constable and others. It shows the progress of Italian painting from the medieval to the Renaissance, some outstanding pictures of the old Roman masters. It also has a great variety of Dutch and Flemish masters and an excellent choice of Spanish painters. There are great treasures dispersed in private collections all over the world. The Queen's collection is the most valuable among them.

ՍՈՒՐԲ ՊՈՂՈՍԻ ՏԱՃԱՐԸ • ST. PAUL'S CATHEDRAL

Սուրբ Պողոսի տաճարն իր մեծությամբ երրորդ եկեղեցին է ամբողջ աշխարհում և Վերածննդի դարաշրջանի եկեղեցական ճարտարապետության լավագույն

նմուշն է Մեծ Բրիտանիայում: Տաճարը կառուցված է Բարոկկո ոճով և ունի բազում զարդաքանդակներ:

Տաճարը նախագծվել է Սըր Քրիստոֆեր Ռենի կողմից 1666 թ.: Տաճարի պատերը ծածկված են կիսաթանկարժեք քարերով: Գմբեթի վրա պատկերված են դրվագներ սուրբ Պողոսի կյանքից: Այստեղ են հանգչում շատ անվանի պետական գործիչներ, արվեստի և գրականության նշանավոր դեմքեր: Նելսոնի և Ուելլինգտոնի մարմինները ևս այստեղ են ամփոփված: Նույն ինքը՝ Քրիստոֆեր Ռենը, թաղված է այստեղ:

Սուրբ Պողոսում են իրականացվել երկրի պատմության կարևոր և հանդիսավոր արարողությունները՝ Սըր Ուինսթոն Չերչիլի հուղարկավորությունը, Եղիսաբեթ թագուհու գահակալության 25-ամյակի տոնակատարությունը, ինչպես նաև Ուելսի արքայազնի և արքայադստեր պսակադրությունը:

The most striking building in London is St. Paul's Cathedral. It is the third largest church in the whole world and the finest specimen of Renaissance architecture in Great Britain. The Cathedral is built in Baroque style and has many decorations.

It was designed by Sir. Christopher Wren after the Great Fire destroyed the former church in 1666.

The inside of the Church is remarkably beautiful. The walls of the Cathedral are covered with half precious stones. The Cathedral has colored windows, which present pictures from the Bible.

Here are buried many great statesmen, writers and artists. Nelson and Wellington are also buried here. Wren himself is buried here too.

St. Paul's has been the setting for solemn and significant occasions in the nation's history: the funeral of Sir. Winston Churchill, the celebration to mark the 25th anniversary of Queen Elizabeth's reign, and the wedding of the Prince and the Princess of Wales.

ՀԱՅԴ ԶԲՈՍԱՅԳԻ • HYDE PARK

Հայդ զբոսայգին, որը Լոնդոնի ամենամեծ կանաչապատ տարածքն է, գտնվում է Լոնդոնի սրտում: Այն իրապես կարելի է համարել Լոնդոնի ազգային զբոսայգին: Այստեղ տեղի են ունենում զորահանդեսներ ու միտինգներ: Հայդ զբոսայգին ճանաչված է իր հայտնի Սփիքերս–Քորներով, ուր հավաքվում են հոնտորներ և ժողովրդի հետ քննարկում զանազան թեմաներ: Հայդ զբոսայգում կարելի է շատ հետաքրքիր ժամանակ անցկացնել, պառկել խոտի վրա, կատարել մարմնամարզություն, նավակ վարձել և թիավարել Սերպանտին լճի վրա, ձիավարել, թենիս կամ բոուլինգ խաղալ կամ պարզապես դիտել շուրջը և հանգստանալ: Լճի մոտ կա նաև պատկերասրահ:

Անգլիական այգիները եզակի են Եվրոպայում: Հարցրո՛ւ ցանկացած լոնդոնաբնակի՝ ինչ է նա ամենաշատը սիրում Լոնդոնում, և նա, անկասկած, կպատասխանի՝ այգիները:

London has many open spaces but Hyde Park is the largest green area. It is very popular with Londoners and tourists because it is so close to the centre, next to Marble Arch.

There are many things to do in Hyde Park. You can hire a boat on the Serpentine Lake, cycle or rollerblade along one of the special paths, play tennis or go bowling. It is also possible to go horseriding – there is a four-mile long track called Rotten Row.

A very famous area is Speakers’ Corner. Here, anyone can speak publicly on any subject they want.

There is also an art gallery near the lake. If you just want to relax, you can always find a deckchair, sit down and read a newspaper or simply watch the world go by.

English parks are unique in Europe. Ask any Londoner what he likes most in London and he is sure to answer “The Parks”.

ՆԵԼՍՈՆԻ ՀՈՒՇԱՍՅՈՒՆ • NELSON'S COLUMN

Նելսոնի հուշայուրը գտնվում է Լոնդոնի Թրաֆալգարյան հրապարակի կենտրոնում՝ ի հիշատակ ծովակալ Հորաթիո Նելսոնի, որը մահացել է 1805 թ. Թրաֆալգարյան ճակատամարտում: Հուշարձանը կառուցվել է 1840–1843 թթ. ըստ Ուիլյամ Ռեիլթոնի նախագծի՝ £47,000 արժողությամբ: Ամբողջ հուշարձանը պատվանդանի ներքևից մինչև Նելսոնի գլխարկը 169 ոտնաչափ է (51,59 մետր):

Նելսոնի մահվանից 88 տարի անց՝ 1893 թ., «Վիկտորիա» նավի խորտակման պատճառը փոխադմիրալ Ջորջ Տրիոնի սխալն էր: Լիբանանի ափերի մոտ, զորավարժությունների ժամանակ, «Վիկտորիան» բախվել էր մեկ այլ նավի և խորտակվել: Տրիտոնը հիացած էր Նելսոնով և, որոշ տեղեկությունների համաձայն, նրա անձնական իրերի մեծ հավաքածու ուներ:

The actual geographical centre of London is Trafalgar Square with Nelson's Column in the middle. It is built here to commemorate Admiral Nelson who died during the battle of Trafalgar on October 21, 1805. Nelson's monument is a tall column with the figure of Nelson at its top placed facing towards the sea he loved. It measures 17 feet (more than 5 m) in height. The column is guarded by four bronze lions. The pedestal of the Column is decorated with bas-reliefs representing Nelson's most familiar victories. There are many pigeons in the square and Londoners like to feed them. Everybody knows that the dove is the symbol of peace all over the world.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԵՍԱՐԺԱՆ ՎԱՅՐԵՐ THE SIGHTS OF ARMENIA

Ա. ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՕՊԵՐԱՅԻ ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ THE OPERA HOUSE

Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնը հիմնադրվել է 1930–ին: Թատրոնի շենքը նախագծել է Ալ. Թամանյանը 1926 թ.: Ինքն էլ մինչև 1936 թ. գլխավորել է շինարարական աշխատանքները: Առաջին ստեղծագործությունը, որը բեմադրվել է 1933 թ. հունվարի 20–ին, Ալեքսանդր Սպենդիարյանի «Ամաստ» օպերան է: 1930–ական թվականների երկրորդ կեսից թատրոնում բեմադրվել են մի շարք հայկական օպերաներ ու բալետներ՝ «Գայանե», «Քաջ Նազար» և այլն: 1935 թ. թատրոնում բեմադրվել է Ա. Տիգրանյանի «Անուշ» օպերան:

Գլխավոր ճարտարապետ Ալեքսանդր Թամանյանի օպերայի շենքի նախագիծը 1937 թ. Փարիզում անցկացվող համաշխարհային ցուցահանդեսին արժանացել է ոսկե մեդալի:

One of the most famous buildings in Yerevan is the Opera House designed by Alexander Tamanyan. It is named after the great composer Alexander Spendiaryan – the founder of the Armenian opera. The Concert Hall is named after the great composer Aram Khachaturyan. The Opera House was officially opened in January

1933. The opera ‘Almast’ by Al. Spendiaryan was performed in 1933 as a first performance at the theatre. There are the monuments to two great Armenians in the square. One is the monument to the great Armenian writer and public figure Hovhannes Toumanyan, and the other is the monument of Al. Spendiaryan. Spendiaryan’s grave is close by, in the shade of trees.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ THE MATENADARAN

Հայերեն ձեռագիր մատյանների ամենախոշոր պահոցը Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան մատենադարանն է (հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ-թանգարան): Այն ստեղծվել է 1921 թ.՝ Էջմիածնի մատենադարանի հիմքի վրա և առաջին գիտահետազոտական հաստատությունն է Հայաստանում:

Նախապես այն կոչվել է Կուլտուր-պատմական ինստիտուտ:

Այստեղ պահվում է ավելի քան 17 000 ձեռագիր, որից ավելի քան 13000-ը հայերեն ամբողջական ձեռագրեր են, մնացածը՝ հայերեն ձեռագրերի պատասիկներ, հմայիկներ, նորագույն և օտարալեզու (արաբերեն, պարսկերեն, օսմաներեն, ասորերեն, հին վրացերեն, հունարեն, լատիներեն, ռուսերեն, հայաստա թուրքերեն և այլն) ձեռագրեր: Արխիվային ֆոնդում պահպանվում են 100 000-ից ավելի վավերագրեր:

Նոր գիտական մասնաշենքի բացումը տեղի ունեցավ 2011 թ. սեպտեմբերի 20-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության անկախության 20-ամյակին նվիրված տոնակատարությունների շրջանակներում:

The Matenadaran is one of the unique repositories of the ancient manuscripts in the world. It possesses about 17 000 illuminated Armenian manuscripts, as well as a

small unique collection of Greek, Latin, Arabic, Old Slavonic and Hebraic manuscripts.

The Matenadaran was designed by architect Mark Grigoryan. The construction of the Matenadaran began in 1945 and ended in 1957. In 1960, the statues of historical Armenian scholars, Toros Roslin, Grigor Tatevatsi, Anania Shirakatsi, Movses Khorenatsi, Mkhitar Gosh and Frik, were sculpted and placed on the left and right wings of the building's exterior. The statues of Mesrop Mashots and his pupil Koryun and the table with the Armenian letters are located in front of the building.

The new construction was finished in 2011 by Arthur Meschyan, a well-known architect, who started working on the design of the new building at the end of the 1980s.

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ • REPUBLIC SQUARE

Երևանի գլխավոր հրապարակը անկախության տարիներից վերանվանվել է Հանրապետության հրապարակ:

Այն ամբողջական մի համալիր է, ուր Ալեքսանդր Թամանյանը ամփոփել է հայ ճարտարապետության նվաճումները, ուր ներդաշնակ են դասականը, ազգայինը և ժամանակակիցը:

Հրապարակի շինարարությունն սկսվել է 1926 թ.: Նախ կառուցվել է ժամացույցի աշտարակով Կառավարության շենքը: Այնուհետև Թամանյանի հետևորդները՝ Սամվել Սաֆարյանը, Ռաֆայել Իսրայելյանը և Մարկ Գրիգորյանը 1950-ական թթ. ավարտին են հասցրել համալիրը՝ մնացած 4 շենքերով՝ Կապի և Միությունների տունը, «Արմենիա» հյուրանոցը, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության (կամ կառավարության երկրորդ շենքը) և Հայաստանի պատմության թանգարանն ու ազգային պատկերասրահը:

Հրապարակին բացառիկ շուք են հաղորդում երգող շատրվանները, որոնք ամռանը զովացնում են ցերեկային տապը, իսկ գիշերը փոփոխվող լազերային գունավորությամբ և երաժշտությամբ դեպի հրապարակ են կանչում հազարավոր մարդկանց:

Հանրապետության հրապարակում կայանում են զորահանդեսներ, համագային տոներ և համերգներ: 2006 թ. այստեղ կայացավ Շառլ Ազնավուրի անմոռանալի համերգը:

Republic Square is the heart of Yerevan. It is said to be one of the ten most beautiful squares in the world. The square is the hub of the following streets and avenues: Abovyan, Nalbandyan, Tigran the Great Avenues, Vazgen Sargsyan and Amiryan streets.

The oval shaped square has a stone pattern in the centre, meant to look like a traditional Armenian rug from above. The large dancing water fountains are located at the northern forehead of the square in front of the National Gallery.

Republic Square is the place where ceremonies and meetings are held.

The square was planned and built by the Armenian architect Alexander Tamanyan between 1924–1929. It was developed further until 1952.

The buildings are made of rose Armenian tufa founded on a basalt–made ground anchor.

The clock of the Government building was made in Moscow. In July 1941 it was transferred to Yerevan. The diameter of the clock is 4 meters, the length of the big hand is 188 cm, while the small hand is 170 cm.

ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴԻ ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ MEMORIAL TO THE VICTIMS OF THE ARMENIAN GENOCIDE IN TSITSERNAKABERD PARK

Ծիծեռնակաբերդ բլրի վրա կառուցված հուշահամալիրը հավերժացնում է 1915 թ. Թուրքիայի կողմից Արևմտյան Հայաստանի բնաջնջմանը զոհ գնացած 1,5 միլիոն անմեղ զոհերի հիշատակը: Հուշահամալիրի հեղինակներն են ճարտարապետներ Արթուր Թարխանյանը և Սաշուր Քալաշյանը:

Հուշահամալիրը կառուցվել է 1965–1967 թթ.՝ Մեծ եղեռնի 50–ամյա տարելիցի առթիվ, իսկ 1995 թ. նրա տարածքում բացվել է ստորգետնյա թանգարան, որտեղ լուսանկարներով ներկայացված են մինչև 1915 թ. Թուրքիայի տիրապետության տակ ապրող հայկական կյանքն ու առօրյան, ապա՝ թուրքերի կողմից իրականացված բոլոր դաժանությունները:

Հուշահամալիրի 44 մ բարձրությամբ պուճը խորհրդանշում է հայերի վերածնունդը: 12 խոնարհված պուճուները ներկայացնում են Արևմտյան Հայաստանի 12

հայաբնակ նահանգները: Կենտրոնում հավերժական կրակն է, որի շուրջ ամեն տարի՝ ապրիլի 24-ին, հարյուր հազարավոր հայեր և օտարերկրացիներ ծաղիկներ են դնում իբրև հարգանքի տուրք Հայոց ցեղասպանության զոհերին:

A very important sight to visit in Yerevan is the Memorial to the Victims of the Armenian Genocide in Tsitsernakaberd Park. On April 24 every year Armenians put flowers round the Eternal Flame of the memorial to commemorate the dead of the Genocide of 1915. Foreign guests also visit the memorial to put flowers and wreaths here. The memorial was built in 1965-1967, on the 50th anniversary of the Genocide. It consists of two parts – massive basalt columns leaning over the Eternal Flame and a pointed mast symbolizing the revival of the Armenian people. In 1997 the Museum of Genocide was built nearby. It has four halls where you can see large-size photos representing daily life of Armenians in Armenian States in Turkey before 1915, and pictures, documents and other proofs that testify the awful events of 1915.

ԷՉՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐ CATHEDRAL OF ETCHMIATSIN

Էջմիածնի Մայր տաճարը կառուցվել է 303 թ.՝ Հայաստանում քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն հռչակելուց անմիջապես հետո, հեթանոսական տաճարի տեղում: Այն կառուցվել է Հայ եկեղեցու առաջին հայրապետ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչի կողմից: Գիշերային մենության մեջ, մտորումներով տարված Գրիգոր Լուսավորչին տեսիլքի նման հայտնվում է Աստծո Միածին որդին, իջնում է երկնքից և ոսկե մուրճով հարվածում գետնին՝ ցույց տալով այն վայրը, ուր պետք է կառուցվեր Էջմիածնի Սուրբ տաճարը:

The oldest Christian temple in Armenia is the Cathedral of Etchmiatsin. “Etchmiatsin” is the Armenian for “the descent of the holy begotten”. The legend attributes this name to the miraculous apparition of St Gregory the Illuminator. According to it, on coming down to Earth Christ struck the earth with a gold hammer and an image of a church appeared. On that spot St Gregory built his cathedral, which he called Etchmiatsin. The Cathedral of Etchmiatsin was built in the form of Basilica. It was reconstructed in 483 AD and then it had a cross-like shape crowned with a wooden dome, which was replaced by stone in the 7th century. The Holy See of St Etchmiatsin is the centre of the Armenian Apostolic Church.

ՍԵՎԱՆԱ ԼԻՃ LAKE SEVAN

Սևանա լիճը Հայաստանի Հանրապետության ամենախոշոր, իսկ Հայկական քարձրավանդակի՝ մեծությամբ երրորդ լիճն է՝ Վանա լճից և Ուրմիա լճից հետո: Հնում հայտնի է եղել Գեղամա ծով և Գեղարքունյաց ծով անուններով: Ի տարբերություն Ուրմիա և Վանա լճերի՝ ունի քաղցրահամ ջուր:

Սևանա լճի մեջ թափվում են 28 գետեր և գետակներ, որոնցից մի մասը ամռանը ցամաքում են: Լճից սկիզբ է առնում միայն Հրազդան գետը: Լճի ջրերը էլեկտրական էներգիայի վերածելու նպատակով 1930–1962 թթ. կառուցվել է Սևան–Հրազդան կասկադը:

Սևանա լիճը խմելու ջրի ամենամեծ ավազանն է ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետությունում, այլև ամբողջ Մերձավոր Արևելքում:

Սևանա լճի պարծանքը հոշակավոր իշխան ձուկն էր, որը, սակայն, տարիների ընթացքում ավելի ու ավելի պակասում է՝ իր տեղը զիջելով սիգին, կողակին և այլ ձկնատեսակների:

Lake Sevan is the largest lake in Armenia and the Caucasus region. It is often called the emerald of Armenia and it constantly changes its colour - from sky blue to turquoise green. It is one of the largest high-altitude lakes in the world. Lake Sevan is

situated in the central part of the Republic of Armenia, inside the Gegharkunik Province, at the altitude of 1,900m above sea level. The total surface area of its basin is about 5,000 km². It is fed by 28 rivers and streams. Only 10% of the outgoing water is drained by the Hrazdan river.

Along with Lake Van and Lake Urmia, Lake Sevan was considered one of the three great lakes of the historical Armenian Kingdom, it is the only one within the boundaries of today's Republic of Armenia.

ԳԱՌՆԻԻ ՀԵԹԱՆՈՍԱԿԱՆ ՏԱՃԱՐ TEMPLE OF GARNI

Գառնիի հեթանոսական տաճարը գտնվում է Գառնի գյուղում՝ Ազատ գետի աջ ափին: Այս հողակապ կործորը կառուցվել է մ. թ. 76 թ. Տրդատ 1–ին թագավորի (54–88 թթ.) հրամանով:

Քրիստոնեության տարածումից հետո Գառնիի տաճարը օգտագործվել է աշխարհիկ նպատակներով: Այն եղել է Տրդատ 3–րդ թագավորի քրոջ՝ Խոսրովիդուխտի ամառանոցը: Դրա համար էլ Գառնին կոչվել է նաև «Տրդատի հովանոց»:

Տաճարը կանգուն է մնացել մինչև XVII դարը և ավերվել է 1679 թ. տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժի հետևանքով:

Ենթադրվում է, որ այունագաղղ տաճարը նվիրված է եղել արևի աստված Միհրին: 24 սյուները խորհրդանշել են օրվա 24 ժամերը: Պահպանվել է բաղնիքի

խճանկարով հատակը, որը 15 գույնի բնական քարերով պատկերում է ծովային տեսարաններ:

Հուշարձանն այսօր վերականգնված վիճակում շարունակում է հիացմունք պատճառել մարդկանց:

Thirty-five kilometres to the south of Yerevan is the Temple of Garni. It is located at the edge of the deep gorge of the River Azat. The temple dates back to the 1st century AD. It was built by Tiridates I and was dedicated to the god of sun Mihr. It is a pagan temple built in Hellenistic style. It is a rectangular construction surrounded by 24 finely ornamented columns and has a unique beauty. The temple was destroyed during the earthquake of 1679. Now it has been reconstructed. It stands like a pearl above the canyon. Not far are the ruins of a huge palace and baths, built in the 3rd century AD in the Roman style. The baths were warmed by heated air which passed through the ceramic pipes laid under the floor. Some details of the mosaic floor of the palace baths have remained intact.

ԱՆԻ ԱԼԵՔՍԱՆ ԴՐԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
ANI HAYRAPETYAN

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի լեզուների
և հասարակագիտական առարկաների ամբիոնի պետ,
ոստիկանության գնդապետ

Police Educational Complex of RA
Head of the Department of Languages and Social Sciences,
Colonel of Police

ՄԱՐԻԱՄ ԺԻՐԱՅՐԻ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ
MARIAM ARAKELYAN

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի լեզուների
և հասարակագիտական առարկաների ամբիոնի դասախոս

Police Educational Complex of RA
Lecturer of the Department of Languages and Social Sciences

ԶՐՈՒՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ—ԱՆԳԼԵՐԵՆ

Տպագրությունը՝ օֆսետ: Չափսը՝ 60x84 1/16:
Թուղթը՝ օֆսետ: Ծավալը՝ 8 տպ. մամուլ:

Տպագրվել է «Ջանգակ-97» ՍՊԸ-ում
ՀՀ, 0051, Երևան, Կոմիտասի պող. 49/2, հեռ.՝ (+37410) 23 25 28
Հեռապատճեն՝ (+37410) 23 25 95, էլ. փոստ՝ info@zangak.am
Էլ. կայքեր՝ www.zangak.am, www.book.am, www.dasagirq.am